

DAVUT ŞANVER:
İGIAD, örnek
bir kurum olmuştur

ŞÜKRÜ ALKAN:
İGIAD bir ihtiyaca
binaen kuruldu

İGIAD Bülten

TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ

YIL: 19 • SAYI: 50 • OCAK 2021

**BÜLTENİMİZ
50. sayıya ulaştı**

“Dijital Devrim’e zamanında geçilmesi gerekiyor”

İstanbul için İnsani Geçim Ücreti 4.134 TL.

İSLÂM İŞ VE TİCARET AHLÂKI

PROF. DR. SAFFET KÖSE

GENİŞLETİLMİŞ
4. BASIM

igIAD
YAYINLARI

GENİŞLETİLMİŞ
4. BASIM
YAYIMLANDI

igIAD
YAYINLARI

İSLÂM İŞ VE TİCARET AHLÂKI

Modern dünyada ahlâk yozlaşma temayülü göstermektedir. Ahlâkî yoksunluk en fazla iş, çalışma ve ticaret alanında gerçekleşmektedir. Bir yanda aldatılan müşteriler, işçinin hakkını vermeyen işverenler diğer tarafta ise aldığı ücreti hak etmeyen ve işi suistimal eden işgörenler var. Böylelikle iş ve ticaret hayatının pek çok safhasında ahlâk dışı davranışlar âdeta ayyuka çıkmış vaziyettedir. Bu ise beraberinde kul hakkını ihlâl eden ve helâl-haram kazanç duyarlılığını referans noktası olmaktan çıkaran bir tabloyu ortaya koymaktadır.

Özel alanda iş ve ticaret hayatında kendisini hissettiren bu davranışlar, genel olarak ise toplumsal etkileri bakımından büyük olumsuz etkiler meydana getirmektedir. İnsanlar arasındaki ilişkiler samimiyet, güven ve dürüstlük gibi güzel ilkelerin gölgesinden çıkarak, maddî hesapların öncellendiği bir alana doğru sürüklenmekte ve insan olma meziyeti göz ardı edilmektedir.

Bu kitapta Kur'ân-ı Kerîm ve Hz. Peygamberin ısrarla üzerinde durduğu helâl kazancı vurgulayan ana noktalar ve yaşadığımız çağda helal kazanç ve ahlâkın egemen olduğu bir topluma olan ihtiyaç vurgulanmaktadır.

AYHAN KARAHAN
İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Nice 50. sayılara...

Ellinci sayımızı yayınlamış olmanın mutluluğu, gururu ve kıvançıyla doluyuz. Elli sayı, belki dile kolay, ancak bu ellinin içinde **nice emek, nice hatıra, gayret ve alinteri** bulunmaktadır. 17 yıl boyunca aksamadan sürdürülen bir çabanın, **adanmış** bir inancın, **özverili** bir dayanışmanın sonunda ellinci sayımızı yayınlıyoruz. Bütün bu süreç içerisinde Dernek **kurucularımızdan çalışanlarımıza, üyelerimizden okurlarımıza** kadar pek çok kişinin yardım ve desteğiyle bugünlere geldik.

İstedik ki bütün bu süreci hatırlayalım, bu işlerin **temeline harç** katanları dinleyelim, onların tecrübelerini paylaşalım ve böylece geleceğimizi, **geçmişin birikimi** üstüne kuralım. Bu düşüncelerle gerek İGİAD'ın gerekse Bülten'in çok değerli **kurucularının kapsısını çaldık** ve mikrofonu onlara uzattık. İGİAD'ın ve Bülten'in kuruluşunun nasıl gerçekleştiğini, bu girişimle neyi amaçladıklarını, Derneğin temellerinin hangi ilkeler üzerine bina edildiğini, **girişimcilik ile iş ahlakını birleştiren** bir Derneğin kuruluşunun çevrelerinde nasıl karşılandığını sorduk ve birbirinden değerli gözlem ve hatıraları çevrimiçi ortamda kayda geçirdik.

Aldığımız cevapların ayrıntısını ilgili sayfalarda okuyacaksınız. Ancak bu cevaplardan da görüleceği gibi İGİAD, temelde **kazanç ile ahlakın birbirine çelişmediğini**, bilakis ikisinin pekâlâ bir arada bulunabileceğini göstermeyi hedeflemiştir. Böyle bir imkânın varlığı için gayret gösterenler, her daim **amatör bir ruh**, mesleki bir **profesyonellik** ve **özverili bir gönüllülük**le hareket etmiştir. Girişimcilik ile ahlakı, işveren ile işgöreni bir araya getiren İGİAD, toplumsal bütünlük, ahenk ve dayanışmanın sergilendiği örnek ve ufuk açıcı bir kurum olmuştur. Bu örnekliğin altında yatan temel dinamik ise ahlaklı kurumların, ancak ahlaklı insanlar sayesinde kurulabileceğine olan inancımızdır. Nihayetinde İGİAD'a yön veren **"helal kazanç ve hakça paylaşım"** ilkesi, temel bir toplumsal ihtiyaca karşılık gelmektedir. Bu ihtiyaç devam ettiği müddetçe İGİAD da yoluna devam edecektir.

İGİAD'ın misyonunu dile getirmeyi amaçlayan ve bu yönüyle Derneğin görünür yüzü olan Bülten'in ellinci sayısına özel bir dosya hazırladık, ama bu dönemde birbirinden önemli başka faaliyetlerimiz de oldu. Gelenekselleşen **Türkiye İş Ahlakı Zirvesi**, çevrimiçi ortamda değerli katılımcılarla gerçekleştirildi. **"Dijital Dünyada Ekonomi ve İş Ahlakı"** başlığıyla yapılan Zirve, ekonomik ve sosyal hayatımızın önemli bir gerçeğini gündemine aldı. Artık dijitalleşen bir dünyada yaşıyoruz ve sadece iş hayatımız değil, pandemiyle birlikte eğitim ve öğretim hayatımız da her geçen gün dijitalleşmeye başladı. Sosyal hayatımız da bunlardan farklı değil. Dünya tarihinde **önemli bir kırılmaya** yol açan ve ekonomi dahil bütün hayatımızı nasıl etkileyeceğini ve ne gibi sonuçlar üreteceğini tamamiyle bilemediğimiz bir süreci yaşıyoruz. Söz konusu olguyu mümkün olduğunca anlayabilmek, geleceğe yönelik çıkarımlarda bulunabilmek ve bu dönüşümün **ahlaki hassasiyeti zedelememesi** için gereken duyarlılığı sergileyebilmek adına faydalı bir çalışma oldu.

İGİAD'ın ayırt edici niteliklerinden biri de asgari değil, insani geçime olan vurgudur ve bunun için, her sene olduğu gibi 2021 yılı için de **İnsani Geçim Ücreti** (İGÜ) açıklandı. Bu yılın insani geçim noktasında daha somut ve etkili adımlar atılmasını temenni ediyor, bunun için iş dünyasından işgörelere, sivil toplumdan devlete kadar herkese **önemli görevler** düştüğünü bir daha ifade ediyoruz.

İGİAD

TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ETHICS ASSOCIATION

YIL: 19 • SAYI: 50 • OCAK 2021

İGİAD Adına Sahibi

Ayhan Karahan

Genel Yayın Yönetmeni

Ömer Bedrettin Çiçek

Editör

Yahya Ayyıldız

Yayın Kurulu

Ahmet Akın
Ali Hasan Kılıç
Cafer Albayrak
Davut Güler
Fikret Başar
İzzet Demir
M. Fatih Kıratlı
M. Mürsel Çiçek
M. Sait Bozık
Mehmet Aktaş
Mehmet Bulayır
Muharrem Balcı
Murat Şentürk
Murat Ustaoglu
Musa Biçkioğlu
Orhan Sağlam
Selçuk Kar
Sinan Polat

Yayına Hazırlık

İGİAD Eğitim ve Araştırma
Komisyonu

Grafik Tasarım

Fokus Tasarım

Baskı ve Cilt

İkramat Ofset
printcenter@ikramat.com

Yazışma Adresi

Topçular Mah. Maltepe Cad. No: 4/1
Axis İstanbul Ofis B-2 Blok Kat: 4
No: 73-74 Eyüpsultan, İstanbul
Tel: +90 212 544 96 00 - 77
Faks: +90 212 544 96 76

www.igiad.org.tr
info@igiad.org.tr

İGİAD Bülten, kurum faaliyetlerini duyurmak, İGİAD üyeleri arasında etkileşim ağını güçlendirmek, İGİAD'ı tanıtmak, iş dünyasında ahlaklı girişimcilik ve iş ahlakı konularında kamuoyu hassasiyeti oluşturmak gayesiyle yayımlanır, ücretsiz olarak dağıtılır.

TJBE

Turkish Journal of Business Ethics

13/2

isahlakidergisi.com

İş Ahlakı Dergisi

İş Ahlakı Dergisi

13/2

5167

İGİAD

TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERGİSİ
TURKISH JOURNAL OF BUSINESS ETHICS

13. CİLT
2. SAYI
YAYIMLANDI

İGİAD

Bültenimiz

50. sayıya ulaştı

Kurucularımızın gözünden
Derneğimiz ve Bülten

- Ahmet Hilmi Boyraz:** İGİAD, kazanç ile ahlakın bir arada bulunabileceğini ispatladı 6
- Ahmet Salih Kahraman:** Amatör ruhla yapılan işler daha bereketlidir 10
- Davut Şanver:** İGİAD, örnek bir kurum olmuştur 14
- İbrahim Özkan:** Ahlaklı kurumları ahlaklı insanlar ayakta tutar 18
- Orhan Sağlam:** Helal kazanalım, hakkaniyetle paylaşalım 22
- Recep Özkan:** İGİAD, herkese ufuk açıyor 26
- Şükrü Alkan:** İGİAD bir ihtiyaca binaen kuruldu 32
- Yılmaz Yaman:** Bülten'in amacı, İGİAD'ın misyonunu yaymaktır 40
- Orhan Sağlam:** Bülten, İGİAD'ın görünür yüzü olmuştur 41

FAALİYETLER

- “Dijital Devrim’e zamanında geçilmesi gerekiyor” 44
- İstanbul için İnsani Geçim Ücreti 4.134 TL. 48
- 2020 İslam İktisadi ödülleri sahiplerini buldu 50
- “Ders Veren Tecrübeler”in konuğu iş adamı Vedat Toy 53
- Denetleme Kurulu toplantısı dernek merkezinde yapıldı 54
- Yönetim Kurulu yıllık planlama kampını tamamladı 54
- Üyelerimiz Hidiv Kasrı doğa yürüyüşünde buluştu 55

ÜYELERİMİZDEN...

- Göz ağrısı... / **MEHMET AKTAŞ** 56

Panel
Küçük Girişimlerden
Dünya İşletmeciliğine

Erkinlik
I. Aile İşletmeleri Kongresi

Sektörel Kahvaltılar
Hırdavat Sektörü
Tekstil Sektörü
Hizmet Sektörü
Makine Sektörü

Girişimcilik ve Girişim Kültürü
İş Ahlakı Değerleri

Sektörel Buluşma
Hizmet Sektörü

İÇİAD Yayınları
İş Ahlakı

**KOBİ'LERE
KOSGEB
DESTEKLERİ**

Bakış
Organizasyonlarda
İş Ahlakının Kurumsallaşması

Ahlaki Çalışma
İşletmelerde
Motivasyonu

**İÇİAD YENİ
MERKEZİNE
TAŞINDI**

Programı
Seminer
İş Ahlakı ve Pazarlama
Stratejileri

Bakış
Ahl Mesele Ahlakı

**AGÜ
ASGARİ GEÇİM ÜCRETİ
950 YTL**

Kapalcars'da bir...

Ali Oaman Qinar...

Kaybolan deęerlerimiz:
Sadaka tasları...

İs hayatında basar
"Güzel İnsan"la
gerçekleşecek...

İGİAD üyeleri,
toplumda güzel ahlakı
öncülüğünü yapıyor.

Kurucularımızın gözünden Derneğimiz ve Bülten

İGİAD Bülten, 17 yıllık bir yayının hayatının sonucunda 50. sayısına ulaştı. Bu zamana kadar onlarca dosya konusu işlendi, belki yüzlerce röportaj yapıldı, daha fazla sayıda Dernek haberi verildi. Bu içerikler üzerinden İGİAD'ın misyonunu okumak mümkün olduğu gibi kurumsallaşmasını ve gelişimini takip etmek de mümkündür. Bu anlamda Bülten, İGİAD'ın sesi ve görünür yüzlerinden biri olmuştur.

Eğitim Komisyonumuz, Bültenimizin 50. sayısına ulaşması dolayısıyla bu sayıya özel bir dosya hazırlanmasına karar verdi. Bu dosya, öncekiler gibi belirli bir konunun işlenmesi yerine hem İGİAD'ın hem de Bülten'in kuruluş sürecinin, kurucularının dilinden ele alınmasıydı. Bunun üzerine Dernek ve Bülten kurucularıyla online ortamda röportajlar yapıldı ve söz konusu sürece ilişkin tecrübe ve görüşlerine başvuruldu. Tarihe bir not düşmek anlamına gelen bu dosyanın önemli bir tecrübeye ışık tutacağına inanıyoruz.

Tabii röportajlar, ana eksenyle aşağıda yer alan sorular etrafında gelişse de röportaj sırasında haliyle başka sorular da kendiliğinden ortaya çıktı. Her bir röportajda, tekrara düşmemesi için sorulara yer verilmedi. Kurucularımıza yönelttiğimiz sorular şunlardan oluşmaktadır:

- İGİAD'IN kurucuları arasında yer alıyorsunuz. İGİAD'dan önce sivil toplum kuruluşlarında bulundunuz mu, benzeri bir sivil toplum tecrübeniz oldu mu?
- Kuruluş kararını nasıl aldınız? Kuruluş süreci nasıl gerçekleşti?
- Derneği kurarken neyi hedeflediniz veya neyi amaçladınız?
- Ahlakı vurgulayan bir girişimciler derneğinin kuruluşu, çevrenizde nasıl karşılandı? Ahlak ile kazancın birlikte mümkün olabileceği fikri olumsuz mu algılandı, yoksa takdir mi edildi?
- Kuruluş sürecine ilişkin unutamadığınız özel bir hatıranız var mı?
- Geriye dönüp baktığınızda ne düşünüyorsunuz, İGİAD nasıl bir iz bıraktı?
- İGİAD tecrübesi kişisel olarak size ne kattı?

AHMET HİLMİ BOYRAZ: İGİAD, kazanç ile ahlakın bir arada bulunabileceğini ispatladı

Bu derneğin kurulmasıyla kazanç ile ahlak arasındaki olumsuz ilişki kırılmak istenmiştir. Bir yandan kazancın ahlakla birlikte olması gerektiğine vurgu yapılırken diğer yandan ahlaklı bir kazancın mümkün olduğu da gösterilmek arzulanmıştır. Nitekim derneğin kuruluşu sırasında konuşulan hususların en önde geleni veya en önemlisi bu konu olmuştur.

BEN çocukluğumdan beri sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili biriydim. Yaşım bugün 60'a varmış durumda ve gençliğimden itibaren, yani 1970'lerden sonra çeşitli sivil toplum kuruluşlarında yer aldım, sosyal faaliyetlerin içerisinde bulundum. Bu çalışmaların bir devamı olarak ve buradan elde ettiğim tecrübeyle İGİAD'ın kuruluşunda da yer aldım.

Hüseyin Akkuş ve Şükrü Alkan gibi kurucu arkadaşların içinde olduğu İktisadi Girişim Platformu diye bir oluşum vardı. İş hayatına ilişkin düşünce ve uygulamalar, ilk önce bu platform çatısı altında ete kemiğe bürünmeye başlamıştı.

Bu oluşum, dernekleşmeye yönelindiğinde ilgili arkadaşlar, derneğin kurucuları arasında benim de olmamı istediler ve ben de büyük bir memnuniyetle kabul ettim. Yani daha önce başlamış bir sürece dernekleşme aşamasında dahil oldum.

İGİAD, sadece iş adamları kuruluşu olarak bilinir, ama gerçekte öyle değildir, daha doğrusu sadece iş adamlarından oluşan bir dernek değildir. Çünkü işverenlerin yanı sıra işgörenler ve akademisyenler de içinde yer almıştır. Ancak elbette ağırlık iş adamlarındadır. Nihayetinde derneğin isminden de anlaşılabilir gibi iktisadi alanda girişimde bulunanların bir araya geldiği bir dernektir.

Türkiye'de ortaklık kurmak zordur ama bunu yürütmek daha da zordur. Başkasıyla birlikte iş yapabilmek; birikimleri paylaşmayı ve birbirinin üstüne katmayı gerektirir ki bunun için öncelikle bireyselliklerin kontrol altına alınmasını veya sınırlandırılmasını kaçınılmaz kılar. Bu ise herkesin kolayca üstesinden gelebildiği bir husus değildir.

Türkiye'de bir zamanlar oldukça yaygınlaşan çok ortaklı şirketler vardı ve bunlar, pek çok insana veya çevreye örnek olmuştu. Bu girişimlerin bir kısmı oldukça başarılıydı ve pek çok girişimciye ilham vermişti. Bunlardan biri de Furkan Tekstil örneğidir. Hüseyin Akkuş ve arkadaşları örnek bir ortaklık yapısı oluşturarak kaydadeğer bir girişimcilik sergilediler.

Söz konusu dönemde "Haksızlık yapmazsan para kazanamazsın. Dürüst insanın iş hayatında yeri yoktur" anlayışı hakimdi ve bu anlayış, bugün bile maalesef oldukça yaygındır. Dürüst kalarak, iş ahlakına riayet ederek de para kazanılabileceği bilinsin, görülsün ve bu tür girişimler kurulaşsın diye İGİAD kuruldu.

Bu derneğin kurulmasıyla kazanç ile ahlak arasındaki olumsuz ilişki kırılmak istenmiştir.

Bir yandan kazancın ahlakla birlikte olması gerektiğine vurgu yapılırken diğer yandan ahlaklı bir kazancın mümkün olduğu da gösterilmek arzulanmıştır. Nitekim derneğin kuruluşu sırasında arkadaşlarla konuşulan hususların en önde geleni veya en önemlisi bu konu olmuştur.

Derneğin kurulması çevremde olumlu bir tepki aldı. Kazanç ile ahlakın buluşabileceğini görmek veya

bu yönde atılmış somut bir adıma şahit olmak, insanları umutlandırdı. Nihayetinde herkes bir yandan kazanç elde etmek diğer yandan da ahlaki değerlerini korumak ister. Bu ikisinin bir arada olabileceğine yönelik güçlü bir işaret görmek veya aynı değer ve hassasiyetlere sahip insanları bir arada bulmak, pek çok insanı heyecanlandırdı.

Nihayetinde en kötü insan veya en azılı bir suçlu bile çocuğunun kötülük yapmasını veya suç işlemesini istemez. Her türlü kötü alışkanlıklara bulaşmış insanlar, çocuklarını bu alışkanlıklardan veya bunu edinebilecekleri ortamlardan uzak tutmaya çalışır.

İnsanlar kötülük yaparken bile yaptığı davranışın kötü olduğunun bilincindedir. En kötü insan bile iyilik ve ahlaki ister ve çocuklarının böyle olmasını arzu eder.

Derneğin ve dernek ortamının bana da katkıları oldu. Orada gördüğüm uygulamaları ve öğrendiğim bilgileri çevreme sürekli anlatıyorum. Anlattıklarım ne kadar etkili oluyor bilmiyorum ama gerçekleştirilmiş uygulamalardan bahsediyorum, yoksa tamamen soyut faraziyelerden değil.

Derneğin kuruluşu, kamuoyuna deklare ettiği ilkeler, üyelerine

tavsiye ettiği uygulamalar, birtakım somut sonuçlar üretti. Örneğin ilk yıllarda insani geçim ücreti belirleniyordu. Bu ücretin ilanından sonra 80-100 civarında işgöreni olan bir üyemiz, o günün ücretiyle her bir işgörenine diyelim 100 TL zam yapmış. Bunu yapan üyemiz, insanların yüzünün güldüğünü, daha mutlu olduklarını, işlerine daha sıkı sarıldıklarını, daha verimli olduklarını, makinaların bile daha az arıza yaptığını ifade etmişti.

Bir gün bir iş adamıyla sohbet ederken bu uygulamadan ve öneminden bahsettim. Kendisi ise 1500 kişi çalıştırdığını, insani geçim ücretini uygulamaya kalktığında ne kadar zarara uğrayacağını belirtti. Ben ise yılda ne kadar batak verdiği sordum ve yaklaşık 5 milyon dolar olduğunu söyledi. Bunun üzerine, bu batağın 2 milyon dolarını işçilere verseydin belki de Allah o kadar batak vermeni engellerdi, dedim. Bu cevabıma binaen konuyla ilgilendi ama daha sonra ne yaptı bilmiyorum.

Böylece derneğe ulaşabilenler arasında bir farkındalık oluştu. Artık iş hayatında ahlak, önemli bir

gündem maddesi haline geldi. Ben de orada olmalıyım, bu kutlu yürüyüşe katılmalıyım diyenler oldu.

Pek çok insanın aklından geçen ama yeterince ifade edemediği veya gerçekleştiremediği ilkeler daha fazla kurumlaştı, yaygınlaştı ve bilinir oldu.

İGİAD camiası, ilke ve değerleriyle güzel bir ortam, eğitici bir okul olmuştur. Bu çevrede elbette farklı karakterde ve meşrepte pek çok insan bulunmuştur. Her biri, bir diğerinden farklı ve değerli olan çok sayıda insan, hep birlikte bir sinerji veya bir zenginlik kaynağı oluşturmuştur.

Allah insanları farklı karakterde yarattığı gibi her toplum ve camia da bu çeşitlilikten payını almıştır. Hz. Peygamber'in sahabileri arasında da bu çeşitliliği görmek mümkündür. Bir makinenin çalışabilmesi için belki onlarca belki de yüzlerce parçaya ihtiyaç vardır ve makine, farklı görevler üstlenen tüm bu parçaların bir araya gelmesiyle çalışır. Devletler de böyledir ve yasama, yürütme, yargı gibi farklı erklerden meydana gelir. İGİAD da bu çeşitlilikten payını fazlasıyla almıştır ve İGİAD'ın en önemli hususiyetlerden biri budur. Bu nedenle söz konusu çeşitlilik, İGİAD'ın bıraktığı en önemli mirastır ve aynı zamanda başarısının arkasındaki temel motivasyondur.

Türkiye Ekonomisi: 2003 Değerlendirmesi ve 2004 Beklentileri, **M. İBRAHİM TURHAN, 2004**

Girişimcilik Paneli, **2004**

İkinci Kuşağın İşletme Yönetimine Hazırlanması Semineri, **NİHAT ERDOĞMUŞ, 2004**

Pazarlama Ahlakı Semineri, **ÖMER TORLAK, 2004**

Piknik Buluşması, **2004**

Voleybol Turnuvası, **2004**

Asrı Saadette Yönetim ve Piyasa İlişkisi Semineri, **CENGİZ KALLEK**, 2004

Osmanlı Esnafından Günümüze İş Ahlakı Değerleri Semineri, **AHMET TABAKOĞLU**, 2004

Bayram Namazı Buluşması, 2004

Mustafa Özel Ziyareti, 2005

Sedat Murat Ziyareti, 2005

Genel Kurul Toplantısı, 2005

Türkiye Ekonomisi: 2004 Değerlendirmesi ve 2005 Beklentileri Konferansı, **M. İBRAHİM TURHAN**, 2005

AHMET SALİH KAHRAMAN: Amatör ruhla yapılan işler daha bereketlidir

O dönemki faaliyetler amatörce idi ama daha heyecanlı ve daha az masraflıydı. İşler profesyonellerle değil, grup içerisinde olan arkadaşlar tarafından yürütülürdü. Yüzlerce kişiye yemek verileceği zaman masaların servisini bile biz yapardık. Herkes işi amatör ruhla sahiplendiği için Allah da bereketlendirirdi. Buna gerçekten inanıyorum ve herhangi bir iş samimiyetle yapıldığında bereketi de artmaktadır.

OSMANLI Devleti'nin kuruluşunun 50-60 yılda tamamlandığı gibi bir takım kurumların oluşumu da belli bir süreyi gerektirir. İGİAD'ın kuruluşu da benzeri bir süreci gerektirmiş, belli bir altyapı oluşturma ve hazırlık çalışmalarından sonra derneğin kuruluşu gerçekleştirilmiştir.

İGİAD'dan önce yaklaşık 3-4 sene İktisadi Girişim Platformu (İGP) ismiyle gayri resmî bir kuluçka dönemi yaşandı. Onun öncesinde 1980'lerden sonra Tevhid Vakfı'nda yer alan ve daha sonra İLKE topluluğunun içerisinde bulunan arkadaşlarla çalışmalar yapılmaktaydı. Branşlaşmak amacıyla İGP oluşturulmuştu. O dönemki faaliyetler amatörce idi ama daha heyecanlı ve daha az masraflıydı. İşler profesyonellerle değil, grup içerisinde olan arkadaşlar tarafından yürütülürdü.

Ben, karakterim itibarıyla beş yıldızlı otellerde program yapmak yerine evlerimizde, işyerlerimizde veya vakıf binalarımızda faaliyet yapmayı tercih ederim. Aynı şekilde profesyonellerle çalışmak yerine işleri gönüllülerle yürütmeyi daha çok isterim.

Çok ön plana çıkmak, görünür olmak veya reklam panolarında yer almak yerine mütevazı olmayı ve "iyilik yap denize at, balık bilmezse Halık bilir" ilkesince hareket etmeyi önemserim. Bu nedenle ilk dönemdeki çalışmalarımızda her türlü ayrıntıyı biz planlıyor, ayarlıyor ve yürütüyorduk. Şimdi ise bir firmaya ihale ediliyor ve tamamen profesyonellerce gerçekleştiriliyor.

İGP heyeti yedi üyeden oluşuyordu ve herkes işin bir ucundan tutardı.

Yüzlerce kişiye yemek verileceği zaman masalardaki servisi bile biz yapardık. Herkes işi amatör ruhla sahiplendiği için Allah da bereketlendirirdi.

Buna gerçekten inanıyorum ve herhangi bir iş samimiyetle yapıldığında bereketi de artmaktadır. Tabii nihayetinde çalışmalar profesyonelleşince bu durumun yapıma aykırı olduğunu anladım ve kendime uygun işleri tercih ettim. Ben ilk Yöne-

tim Kurulu'nda görev aldıktan sonra bayrağı diğer arkadaşlara devrettim.

Başka STK'larda da buldum ve oralarda çeşitli görevler üstlendim. Genel olarak gördüğüm şu ki hangisi olursa olsun STK'larda benzeri sorunlar bulunmaktadır. İş yapmama, işi savsaklama, sözünde durmama gibi hastalıklar, çoğu dernekte bulunmaktadır. Çok farklı ideolojiye ve meşrebe sahip insanların bulunduğu derneklerde de aynı sorunları gördüm. Derneğin birinde Dr. Ragıp isminde bir başkanımız vardı ve ona, farklı dünya görüşlerine sahip olsalar da derneklerin benzeri sorunları olduğundan bahsettim. Kendisi güldü ve bunun nedeni olarak insan kaynağının aynı olmasını gösterdi. Bunun üzerine fark ettim ki oradaki insan niteliği ile buradaki aynı, yani ne kadar farklı ideolojilere sahip olsalar da aynı insan havuzundan besleniyoruz.

Örneğin ilk toplantılara en yüksek sayıda katılım olur, ama zamanla bu sayı azalır ve en sonunda bütün işler birkaç kişinin sırtına yüklenir. Tabii bu sorunu aşmak için profesyoneller istihdam edilmek istenir, ama onun da kendine göre sıkıntıları vardır. Nihayetinde bütün işleri birkaç kişi üstlenir ve onlar çalışıyorsa işler yürür, çalışmıyorsa başka bir mecra ya evrilir. Bugün dernek başkanlığı-

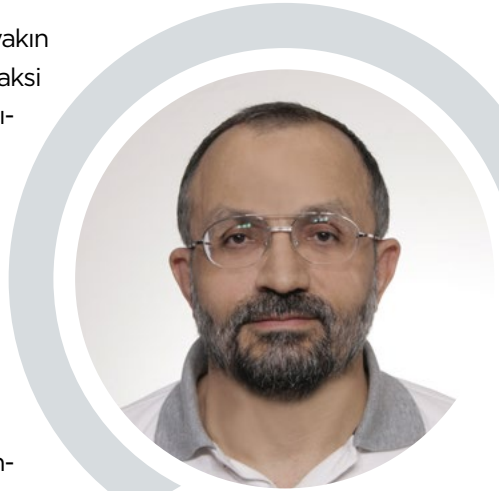
nı yürüten Ayhan Karahan ve yakın ekibi çalışıyorsa dernek işliyor, aksi takdirde işler kendi haline bırakılıyor. Bugün daha fazla imkana sahibiz ama amatör gönüllülüğün samimiyet ve bereketine sahip miyiz, emin değilim. Bu durum pek çok dernek için geçerlidir ve galiba işin doğası da budur.

Bu nedenle Türkiye’de STK’ların sayısı Batı ile kıyaslandığında çok az olduğu gibi bütçe açısından değerlendirildiğinde ise durum daha vahimdir. Türkiye’de şu anda içinde olduğum sektör derneğiyle irtibatlı olan ve Taiwan’da bulunan muadil sektör derneğinin bütçesi yıllık 250-300 milyon dolar düzeyindedir. Oralarda insanlar derneklere, STK’lara destek oluyorlar ve bunun karşılığını da görüyorlar.

İGİAD’ın kuruluşu döneminde girişimcilik de gündemde olmakla birlikte asıl vurgu, ahlak üzerindedir.

Girişimciliğin ahlaki üzerinde durulmakta, ahlaki merkeze alan bir girişimci profilinin ortaya çıkması amaçlanmaktaydı. Bu amacın netleştirilmesi için günlerce, haftalarca istişarelerde bulunuldu, sözü olan herkesin görüşüne başvuruldu.

İş hayatında ahlaki zaaf her zaman söz konusu olmuştur. İnsanların çeklerini ödememe, siparişini zamanında teslim etmeme, malını istenilen standartlarda sunmama gibi ahlaki sıkıntılar oldukça yaygındır. Bunun gibi görünümlere, vahşi kapitalizmin

radyoaktif serpintileri olarak piyasada sıklıkla rastlanır. Tabii bu tür sıkıntılar sadece dünyevi kesimlere ait değildir, aynı zamanda dindar insanların da öncelikli sorunudur. Bir sektörde veya bir mahalde aynı işi yapan beş işletme varsa hepsi, bir diğerinin elinden ekmeği alma peşindedir. Bu durumun nasıl düzeltilebileceği, ahlaki hassasiyeti olan insanlar için önemli bir mesele olmuştur. Robert Bosch’un ünlü sözünde olduğu gibi, “insanların güvenini kaybetmekten para kaybetmeyi tercih ederim” düsturu, iş hayatının pusulası olmalıdır. Çünkü hayatın ve bunun bir parçası olan iş hayatının anlamlı ve meşru olabilmesi, ancak ahlaki standartlara riayet etmekle mümkündür. Aksi takdirde egemen olacak yapı, vahşi kapitalizm olacaktır. İşte bu endişe ve hassasiyetlerle dernekleşme kararı alındı ve bu doğrultuda faaliyetler icra edildi.

2000’li yıllarda veya İGP’nin faaliyetinde bulunduğu dönemde girişimcilik ile ahlak üzerinde duruluyordu, daha doğrusu ahlaki bir girişimcilik veya girişimciliğin ahlaki standartlarda yapılması üzerinde. Dernek kurul-

duğunda ahlaki konularda fazlasıyla olumsuz örnekler vardı. Bu durumun düzeltilmesine yönelik programları derneğin kuruluşundan önce yaptığımız gibi sonra da daha kapsamlı olarak yapmaya devam ettik.

Bildiğim kadarıyla girişimcilik ile ahlaki birlikte ele alan başka bir dernek yoktu, yani ilk olarak İGİAD, ahlaki ön plana çıkaran bir girişimciler derneği olarak kuruldu. Daha sonra girişimcilik ile ahlaki birlikte ele alan birkaç dernek kuruldu ama onlar ahlaki sınırlı düzeyde ele alıyorlardı. Açık, dürüst, şeffaf olmak, adaleti gözetmek, insanların yapamasa bile arzuladığı hususlar olduğu için girişimcilik ile ahlaki bir arada ele alan bir derneğin kurulması, çevremde oldukça olumlu karşılandı.

Derneğin kurucuları genelde bugün 60 yaş civarındadır. Benim olduğu gibi diğer kurucuların da önceliği girişimci olmaktı. Ben üniversiteyi bitirdikten sonra başkasının yanında çalışmaktansa kendi adıma iş yapmayı düşünmüştümdür. O dönemdeki insanların fikri, ağırlıklı olarak girişimci olmak, yani kendi iş yerini açmaktı. Bizim bir yerde işe girme ve kariyer yapma gibi bir arayışımız yoktu. Bugün ise tersine bir eğilimden bahsedilebilir, yani girişimcilik arayışı azalıyor, okuldan mezun olan insanlar daha çok iyi bir işe kapak atmayı düşünüyor. Herkes çalışan olursa çalışanları istihdam edecek işyerlerini kim kuracak. Dolayısıyla bizim nesilde girişimci olmak çok daha arzulanır bir durumdu.

Müslüman Girişimci ve Kapitalizm Konferansı, **MUSTAFA ÖZEL**, 2005

Girişimcilik ve Girişim Kültürü Semineri, **ERSİN NAZİF GÜRDOĞAN**, 2005

İşletmelerde Büyüme, **NIHAT ERDOĞMUŞ**, 2005

Sabahattin Zaim Ziyareti, **2005**

Sektör Toplantısı, **2005**

İnsan Kaynakları Yönetimi Toplantısı, **2006**

Türkiye Ekonomisi, **ÖMER BOLAT**, 2005

Müzakere Toplantıları, **2006**

Seminer,
**SEBAHATTİN
ZAIM, 2005**

Reklam Ahlakı
Semineri,
**İSRAİL
KURALAY, 2006**

Hayrettin
Karaman
Ziyareti, **2006**

Edirne
Gezisi, **2006**

Girişimcilik Ödül
Töreni, **2006**

İhlas Vakfı
Ziyareti, **2006**

Makine ve
İnşaat Sektör
Toplantısı, **2006**

Çin Gezisi,
2006

TGTV'nin
Ziyareti, **2006**

ASKON'un
Ziyareti, **2006**

Tüketiciler
Birliği'nin
Ziyareti,
2006

Üyelerle
Hasbihal, **2006**

Yönetici
Geliştirme
Programı, **2006**

DAVUT ŞANVER: İGİAD, örnek bir kurum olmuştur

Kendini sürekli geliştirme ve yenileme sürecini sürdüren İGİAD, iş hayatında sözü ve eylemi bir olan, eskilerin deyimiyle sözünün eri olan ve böyle bilinen, üye sayısı sınırlı ama örneklik açısından çok kıymetli bir yer tutan, güzel örnek olma çabası ile takdir edilen bir dernektir. Böyle bir kurumun içinde olmak ve kuruluşuna emek vermiş olmak hem önemli bir insani sorumluluk hem de bir gurur vesilesidir.

İGİAD'DAN önce de çeşitli sivil toplum kuruluşlarında hem yönetici hem de mensup olarak bulundum. Bu STK'lardan biri de Tevhid Vakfı'dır ve bu vakıfta gerçekleştirilen faaliyetler arasında iş insanlarının bir araya geldiği İktisadi Girişim Platformu (İGP) da olmuştur. Daha sonra İGİAD'a dönüşecek olan İGP, girişimcileri bir araya getiren ve onların sorunlarını ele alan bir oluşumdur. İGİAD'da kamuoyuna açık bir biçimde ifade edilecek olan düşünce, ideal ve modellerin nüvesini bu oluşumda bulmak mümkündür.

Kuruluş kararını Tevhid Vakfı'nın mensubu olan İGP yöneticisi dostlarla birlikte aldık. Temel çıkış noktamız, o günlerde Türkiye'deki sivil alanda gördüğümüz bazı sorunların nasıl çözülebileceğine yönelik bir yol arayışıydı.

Nitekim günlük hayatta ve özellikle iş hayatında pek çok sorun ol-

makla birlikte temel bir ahlak sorunu da bulunmaktaydı. Kapitalizmin etkisiyle olsa gerek iş hayatında ahlak konusuna yer verilmemekte, sanki kazanç ile ahlak arasında herhangi bir ilişki bulunmuyormuş gibi algılanmaktaydı. Kamu hayatında yolsuzluk ve rüşvetin artması, özel alanda verilen sözlerin yerine getirilmemesi, kabul edilen standartların sürekli ihlal edilmesi ve bunun neticesinde güvenin sarsılması gibi sorunlar, iş hayatında ciddi bir ahlak krizi yaşadığımızın göstergeleri olmuştur. Bu sorunlar karşısında daha güvenli ve ahlaki bir iş hayatının nasıl oluşturulabileceğine yönelik endişe ve arayış, Derneğin kurulmasının temel güdülerinden biriydi.

Bununla birlikte çevremizde farklı sivil oluşumlarda çalışan ama fikren ve ahlaken bizden pek farklı olmayan insanları iş ahlakı ve girişimcilik alanında ortak bir projede çalışmaya dahil edebilmek, söz konusu arayışlara yardımcı olacaktı. Nihayetinde söz konusu sorunlar, sadece bir meşrebe veya camiaya ait değildi, bütün toplumun sorunuydu. Böyle-

sine yaygınlaşan ve toplumsallaşan bir soruna ancak sektör yapıları aşan toplumsal tepkiler ve organizasyonlarla çözüm bulunabilirdi. Bu nedenle Derneğin kuruluşunda daha kapsayıcı bir tutum takınılması tercih edildi.

Böylece çalışmalarında hayır ve ahlakı önceliği haline getiren ve bu düşüncelerini İGİAD'da somutlaştırmak isteyen bir ekip oluşmuş oldu.

Bu ekipte bir yandan girişimcilik ruhu vardı ve diğer yandan ise ahlaki hassasiyetler korunuyordu. Egemen anlayışa göre bir araya getirilemeyecek veya getirilmemesi gereken iki kavram bir arada ele alınıyor ve bu ikisinin ancak birlikte var olduklarında meşru ve anlamlı olacağı kabul ediliyordu.

Kuruluşta bulunan arkadaşların çoğunluğunun tacir olması dolayısıyla iş alanının ahlaki sorunları ve girişimcilik konularını gündeminin birinci sırasına koyan bu ekip, söz konusu ideallerini uygulamaya geçirmeyi ve bu konuda aynı ideallere sahip olanlar ile yardımlaşabilecekleri bir ağ kurmayı amaçlamıştı. Buradan

hareketle söz konusu idealler doğrultusunda kamuoyunu hem bilgilendirme ve farkındalık oluşturma hem de bu hedeflere ulaşabilmek için gereken eğitimi verme çabası, en önemli amaçlarımız oldu.

Doğrusu başlangıçta söylemimizin doğru anlaşılmasında bazı sıkıntılar yaşadık ve kendimizi anlatabilmemiz belirli bir zaman aldı. Ahlak ve girişimcilik konularının birbirini ile ne kadar yakından ilgili olduğunun anlatılmasının yanı sıra düşünce ile pratiğin yaklaşması veya örtüşmesi önemliydi. İdeallerin sadece söylem düzeyinde kalmaması, pratik hayatta uygulanması, Dernek mensuplarının bunları günlük ticari pratiklerine yansıtması, kamuoyunun hem dikkatini çekti hem de dernek faaliyetlerine katılma ve katkıda bulunmayı artırdı ve bunun neticesinde kamuoyu tarafından büyük bir kabul görmemize yol açtı.

Bu pratiklerden belki de en önemlisi, halen İnsani Geçim Ücreti (İGÜ) adıyla devam etmektedir. Bu uygulamayla, herkesin doğal bir hakkı olan insani yaşamın, piyasanın rekabetçi çarklarına teslim edilmemesi gerektiği ortaya konulmuş oldu. İşgörenlere daha insani bir yaşam imkanlarının sunulması, çalışanların memnuniyetine ve işini daha fazla sahiplenmesine yol açtı. Bu ise nihayetinde yapılan işlerde verimliliği artırarak herkesin kazandığı bir süreci başlattı.

İGİAD'ın kuruluş yıllarında MÜSİAD Tekstil Komisyonu'nun yönetiminde de yer almıştım. Bu

kurumlardaki bazı arkadaşların, özellikle İGÜ ve buna benzer öneri ve uygulamaların, kurumların mali yapısını bozup onların iflasa sürüklenmesine yol açacağı ve üstelik bu tip uygulamaların pratik şansının da olmayacağı yolundaki ikazları, benim akıldamda kalan en acı ama aynı zamanda önemli bir hatıradır. Oysa bugün İGİAD'a destek veren dostların Derneğe katılımında en önemli gerekçe de bu uygulamalar olmuştur. Evet, insanlar girişimde bulunmak, para kazanmak, zenginleşmek istiyorlar ama aynı zamanda temel bir güdü olarak yaptıklarının meşru veya ahlaki ölçülere uygun olmasını da arzu ediyorlar.

Dünyada “ne şekilde olursa olsun” kazanmak peşinde olanlar bulunmakla birlikte meşru veya ahlaki olmayan bir kazançtan uzak kalmaya çalışan, böylesi bir kazancı istemeyen insanlar da bulunmaktadır.

Bu insanlar ahlaki olmayan kazancı elinin tersiyle itebilmektedir. İşte İGİAD, bu insanların bir araya geldiği ve yardımlaşarak ahlaki ölçüleri bireysel uygulamalar olmaktan çıkarıp iş hayatının veya piyasanın temel kuralları haline getirmeye çalıştıkları bir kurumdur.

Doğrusu İGİAD hâlâ kurumsal yapılanma ve toplumsal tanıtım sürecini bütünüyle tamamlamış değil, bunu devam ettiriyor. Bu konularda önemli adımlar atmış olmakla birlikte yapılacakların bittiği söylenemez. Kendini sürekli geliştirme ve yenileme sürecini sürdüren İGİAD, iş hayatında sözü ve eylemi bir olan, eskilerin deyimiyle sözünün eri olan ve böyle bilinen, üye sayısı sınırlı ama örneklik açısından çok kıymetli bir yer tutan, güzel örnek olma çabası ile takdir edilen bir dernektir. Böyle bir kurumun içinde olmak ve kuruluşuna emek vermiş olmak hem önemli bir insani sorumluluk hem de bir gurur vesilesidir.

Bu işte öncülük yapanların daha fazla sorumlulukları bulunmaktır ve bu sorumluluğu her zaman hissederim ve ona göre davranmaya gayret ederim. İGİAD hem nefsimin hem de bu kurumun içinde yer alan dostların insani seyri süluklarında önemli ve yeri doldurulamaz bir konuma sahiptir. Özü sözü bir, kazancı helal, paylaşmayı kendine şiar edinmiş bir insan ve toplum modeline ulaşabilmenin vesilesi olmuş ve olmaya hâlâ devam etmektedir. Rabbime bu hayırlı yolculuk için şükrediyorum.

Ekonomi Değerlendirme Toplantısı, **MURAT YALÇINTAŞ, 2007**

Seminer, **FUAT OKTAY, 2008**

İş Ahlakı ve Girişimcilikte Temel Sorunlar ve Çözüm Yolları Toplantısı, **2008**

İş Ahlakı Dergisi İlk Sayısı, **2008**

Çin'de Yatırım İmkanları, **DAVUT ŞANVER, 2009**

Ülke Tanıtımı (Katar), **HÜSEYİN DİNÇEL, 2009**

Ülke Tanıtımı (Iran), **MEHMET KOCA, 2009**

Ekonomi Değerlendirme Toplantısı, 2009

Halı Saha Futbol Turnuvası, 2009

Bilal Eryılmaz'ın Ziyareti, 2010

Bursa Ziyaretimiz, 2010

İgiAD Üyeler Toplantısı, 2010

Boğaziçi Yöneticiler Vakfı Ziyaretimiz, 2010

Deniz Feneri Derneği'nin Ziyareti, 2010

İHH Ziyaretimiz, 2010

İstanbul Kalkınma Ajansı'nın Ziyareti, 2010

Kanal 7'yi Ziyaretimiz, 2010

KOSGEB Ziyaretimiz, 2010

Milli Produktivite Merkezi Ziyaretimiz, 2010

Hadisler Işığında Ticaret Ahlakı Semineri, TALHA HAKAN ALP, 2010

İBRAHİM ÖZKAN:

Ahlaklı kurumları ahlaklı insanlar ayakta tutar

İGİAD, kendi üyelerini gayri ahlaklı bir durumdan alıp ahlaklı bir düzeye çıkarmadı, bilakis ahlaklı bir duruşu ve endişesi olan insanlar, ahlaklı ön plana alan bir dernek kurdular ve aynı düşüncede olan insanlarla bu dernek çatısı altında bir araya geldiler.

İGİAD'IN kuruluşu öncesinde iş dünyasına yönelik çalışmalarımız vardı ve buradan edindiğimiz birikim ve tecrübe, İGİAD'ın kuruluşunu hazırladı. Dernekten önce İktisadi Girişim

Platformu adıyla bir oluşum kurmuş ve birbirini yakından tanıyan girişimciler, ilgili çalışmalarını ev ortamlarında sürdürmüşlerdi.

Derneği kuran insanlar ağırlıkla

girişimcilerden oluşmuştu ve bu nedenle girişimcilik ve buna dair sorunlar, öncelikli konu başlıkları arasında yer almıştı. Ancak İGİAD'ın kurulmasındaki amaç, çok sayıdaki iş adamlarını derneğine bir yenisini daha eklemek değildi.

Bu nedenle iş dünyası ve girişimcilikle ilgili konular, belirli bir perspektiften ele alınıyor ve bu farklı pers-

pektif dolayısıyla bir önem arz ediyordu. Bu farklı perspektif ise girimsicilik ve kazanç ile ahlak arasında kopmaz veya ayrılmaz bir bağı olduğunu iddiasıdır. Bu yönüyle İGİAD, diğer iş adamları derneklerinden farklılaşmıştır.

Kapitalizmin egemen olduğu modern iş hayatında kazanç ile ahlak birbirinden ayrılmış, ikisinin birbiriyle ilişkili olmadığı ısrarla vurgulanmıştır. Ancak aynı yaklaşım, yani ahlakın ayrıştırılması veya dışlanması, sadece iş hayatıyla sınırlı kalmamış, diğer alanlara da sirayet etmiş ve böylece seküler bir hayat ve homo economicus diye adlandırılan bir insan anlayışı ortaya çıkmıştır. İGİAD'ın temel misyonu, bu anlayışı reddetmek ve ahlaki hayatın merkezine koymak olmuştur.

Buradan hareketle hakça paylaşım, insani yaşam, helal kazanç, özü sözü bir olmak gibi ilkeler, İGİAD'ın misyonunun temel sütunları olmuştur. İGİAD'ı diğer derneklerden ayıran önemli bir vasıf da söylemlerini eyleme dökebilmesi, ilkelerini somut hayatta ete kemiğe büründürebilmesidir. Bu ilkeler sadece sözde

kalmamış, somut uygulamalara dönüşmüştür. Bunun en önemli örneklerinden biri de önce Asgari Geçim Ücreti (AGÜ), sonra da İnsani Geçim Ücreti (İGÜ) diye adlandırılan uygulama olmuştur. Bu uygulama işvereni ve işgöreniyle birlikte bütün bir iş dünyasında dikkat çekmiş, genellikle olumlu karşılanmıştır.

İGİAD üyelerinin büyük kısmı tarafından da uygulanan İGÜ, hakça paylaşımın ve insani geçimin sağlanmasına katkıda bulunmuştur.

İGİAD'ın kuruluşu, yakın çevremizde bir heyecana ve gayrete yol açmıştı. Yönetim Kurulu ve diğer birimlerdeki arkadaşlar canla başla çalışıyor, derneğin daha etkili, nitelikli ve profesyonel olması için elinden geleni yapıyordu. Çeşitli zamanlarda yapılan kamplarda günlerce konuşuyor, tartışıyor, cevaplar arıyorduk. Öyle ki sakal tıraşımızı yaparak girdiğimiz ve birkaç gün süren kamplarda sakalımız uzamış olarak çıkıyorduk.

Derneğe şu veya bu düzeyde omuz verenler, Derneğin misyonuna inanmış, bunun önemini kavramış kimselerdi. Dernek gönüllüleri ve çalışanları, kutlu bir davanın sürdürücüsü olduklarının farkındaydılar.

Derneğin dile getirdiği misyon ve ilkeler, nihayetinde Dernek kurucu ve üyelerinin hem düşüncesinde hem de hayatında olanın bir yansımasıdır. Yani Dernek, kendi üyelerini gayri ahlaki bir durumdan alıp ahlaki bir düzeye çıkarmadı, bilakis ahlaki bir duruşu ve endişesi olan insanlar, ahlaki ön plana alan bir dernek kurdular ve aynı düşüncede olan insanlarla bu dernek çatısı altında bir araya geldiler.

Burada etkin olan dernek değil, derneği ortaya çıkaran insanlardır, çünkü ahlaklı kurumları ahlaklı insanlar ayakta tutar. Tabii ki bu, derneğin kurumsal kimliğinin hiç etkin olmadığı veya faydasının bulunmadığı anlamına gelmez. Dernek aracılığıyla ahlaki tutumun sürekli vurgulanması ve hatırlatılması bile çok önemlidir.

Polonezköy
Piknik
Buluşması,
2010

İşletmeler İçin
Hukuk Semineri,
FARUK ÖKSÜZ,
2010

Ekonomi
Değerlendirme
Paneli, 2010

Körfez Ülkeleri
Ticaret İmkânları,
GAZWAN
MASRİ, 2010

Ülke Tanıtım
Toplantısı
(Libya), MEHMET
TUTAL, 2010

İktisadi Zihniyet
ve Ahlak
Sempozyumu,
2010

İş Dünyasında
Girişimcilik ve
İş Ahlakı Paneli,
2010

Medeniyet
Sohbetleri,
HIZIR MURAT
KÖSE, 2010

Sektör
Toplantıları,
2010

Ülke Tanıtım
T. (Malezya),
**MUSTAFA
TUTKUN, 2011**

Geleneksel
İftar Toplantısı,
2011

Girişimcilik
Ödül Töreni,
**SADIK AYHAN
SARUHAN, 2011**

Kariyer
Planlama Eğitimi
Semineri, **NIHAT
ERDOĞMUŞ, 2011**

Kayseri
Ziyaretimiz,
2011

Genç İGIAD
Tekne Turu,
2011

TEKMER
Ziyaretimiz,
2011

Boğaz Turu,
2011

Savru lan Dünyada
Aile Semineri,
**BURHANETTİN
CAN, 2011**

Yönetim Kurulu
Toplantısı, **2011**

ORHAN SAĞLAM:

Helal kazanalım, hakkaniyetle paylaşalım

Ticari hayatımızı helal dairesinde nasıl geliştirebiliriz, kazandıklarımızı hakkaniyetle nasıl paylaşabiliriz, temel hassasiyetimiz buydu. Yani helal kazanalım, hakkaniyetle paylaşalım. Ne hakkımızı yedirelim ne de hak yiyelim. Kapitalizmin bencil ve çıkarıcı yaklaşımı yerine işgörenleri iş ortağımız olarak görüp ona göre bir paylaşımı esas almayı önemsedik.

İGİAD'IN kuruluşunda yer almadan önce farklı STK'larda bulunmuş, sivil toplum çalışmaları içerisinde yer almıştım. İGİAD'ın kuruluşu ve hatta ondan önceki Platform oluşumu gündeme gelince ben de sürece dahil olmuş, işin bir ucundan tutmuştum. İşadamları olarak bir platform oluşturunca işadamlarının meselelerini ele almaya ve bunlara çözüm üretmeye giriştik. Bu çalışmalar belli bir olgunluğa ulaştıkça bunu bir dernek çatısı altında yapalım ve daha geniş kitlelere ulaştığımızı dedik. Bunun sonucunda dernekleşme gerçekleştirildi.

Nihayetinde bir arkadaş, dost, gönüllü çevresi oluşmuştu ve bu camia birtakım faaliyetler içerisinde bulunuyordu. Meseleleri konuşuyor, dertleşiyor, paylaşıyor ve uygulamaya yönelik çözüm arayışları ortaya koyuyordu. Böylesi bir dinamizmin, samimiyetin, fikir birlikteliğinin olduğu yerde birtakım ürünlerin ortaya çıkması da kaçınılmazdır. Bu ürünlerden biri de İGİAD olmuştur.

Tabii bu süreçte dernekleşmenin getirisini götürüsü, artısı eksisi neler olabilir diye istişare edildi, ekonomik

maliyetinin neler olacağı hesaplandı ve herkes için daha faydalı olacağına kanaat getirildiğinden böyle bir adım atıldı.

Dernekleşmeye girişilirken hem bu dünyamıza hem de öte dünyamıza faydalı olsun, kapitalist sömürü düzeninin bir devamı olmasın, yapılan işlerden veya üretimden emek sahipleri de hak ettiğini alsın, iş hayatı aldatmaya, kandırmaya, dolandırmaya dayanmasın istedik.

Bu nedenle girişimcilikten önce ahlaki vurguladık veya girişimciliğin ancak ahlaki olmakla meşru olacağını ifade ettik.

Ticari hayatımızı helal dairesinde nasıl geliştirebiliriz, kazandıklarımızı hakkaniyetle nasıl paylaşabiliriz, temel hassasiyetimiz buydu. Yani helal kazanalım, hakkaniyetle paylaşalım. Ne hakkımızı yedirelim ne de hak yi-

yelim. Kapitalizmin bencil ve çıkarıcı yaklaşımı yerine işgörenleri iş ortağımız olarak görüp ona göre bir paylaşımı esas almayı önemsedik. İş ilişkisi içerisinde olduğumuz mal tedarik ettiğimiz satıcılarımızı veya mal sunduğumuz alıcılarımızı da iş ortağı olarak görmeye, onların da kazanması gerektiğine ve büyüyeceksek ancak her birlikte bir büyümenin olacağına inandık. Tabii bir yandan da bildiklerimizi nasıl artırabiliriz, çağa nasıl ayak uydurabiliriz, yenilikleri iş hayatımıza nasıl entegre edebiliriz sorularının cevabını arıyorduk.

Ahlaki ön planda tutan bir söylemle derneği kurduğumuzda bunu hayalperestlik olarak görenler de oldu.

Çünkü katı bir rekabetin olduğu ortamda ahlaktan, adaletten, hakça paylaşımdan bahsetmeniz, asgari ücrete karşı insani ücreti gündeme getirmeniz, faize karşı iş ortaklığını önermeniz, bazılarında hayalperestlik olarak görünebilirdi. Ama diğer yandan nihayetinde çift dünyalı insanlarız ve bu bilinçte olanlar elbette daha olumlu karşılamışlardı. Nihayetinde kapitalizm ile sosyalizm arasında üçüncü bir yol önermek, olaylara farklı bir pencereden bakabilmek, olumlu veya olumsuz, sıra dışı tep-

kileri beraberinde getirdi. Sonuçta farklı ve yeni bir söylem ve karşılığı da oldu.

Bu sürecin içerisinde bulunan ve buna katkıda bulunanlar çok şey kazanmıştır. Mesele ben o süreçte öğrendiklerimi on senedir kullanıyorum ve bu tecrübeyle yoluma devam ediyorum. Bu öğrendiğim ve tecrübe ettiklerimin faydasını her zaman görmüşümdür. Bir süre Eğitim Komisyonu'nda da çalıştım ve orada İGİAD'ın misyonunu yansıtan bilgi birikimiyle daha fazla muhatap oldum.

Aradan on-on beş yıl geçmiş olmasına rağmen o zamanki söylemlerin fiiliyata dönüştüğü pek çok çalışma yapıldı.

Aile şirketlerinde işin ikinci kuşağa aktarılması veya devredilmesine ilişkin birkaç çalışmaya katıldım. Belki şimdi benzeri çalışmaların yapılıp arada geçen sürede ne gibi değişikliklerin olduğu ve ne tür sonuçlar elde edildiği sınırlanabilir. O zamanki ikinci kuşak ile şimdinin ikinci kuşağı arasında önemli farklar bulunmaktadır.

Bir başka çalışma da ortaklıklar üzerineydi ve bu konuda bir kitap yayınladık. O zamanlar iş ortaklıkları daha yaygındı. Bu ortaklıkların avantaj ve dezavantajları, nasıl yapılabileceği, tarihî geçmişi gibi çeşitli yönleri ele alınmıştı. İş ortaklıkları çalışmasında biz bize benzeriz sözünün anlamını daha iyi kavradım. Elbette her

toplumda iş ortaklıkları var ama her toplum, buna kendi rengini, tarihi tecrübesini, hayat felsefesini katarak farklı bir rengin, tınının, tadın ortaya çıkmasını sağlıyor.

Bereket ile kâr kavramını ele aldığımız, tartıştığımız çalışmalar yaptık. Bereket nedir, kâr nedir?

Biz bereketli bir toplumuz ama kârlı bir toplum muyuz? Kapitalist düzendeki iş adamlarının kâr beklentileri ile İslami hassasiyetleri olanların veya iki dünyalıların bereket kavramları birbirleriyle nasıl bir ilişki içerisinde.

Sınai ve ticari gelişme ile inovasyonu bereket kavramıyla birleştirdiğimizde kapitalistlerin bir adım önünde olacağımıza inanıyorum.

Ben Eğitim Komisyonu'nda çalıştım, başkanlığını yaptım, üniversite hocalarıyla görüştüm, çeşitli konuları değerlendirdik, onlarla istişarede bulduk. Akademik dün-

yanın kitabı, teorik bilgilerinin konusu olan veya bunları fiilen yaşayan, sahada tecrübe eden insanlardık.

Tabii akademinin ayrıntılı ve teoriklerle dolu araştırmalarını olduğu gibi iş dünyasına sunmak yerine bir bakıma hap yapıp vermeye çalıştık. Yani söz konusu bilgileri kolay anlaşılır bir formata dönüştürerek, özetleyerek iş adamlarına sunmanın daha etkili olacağını gördük ve buna göre bir uygulama içerisine girdik. Malumdur ki iş dünyası çok fazla okuma veya belli alanlarda derinleşme imkanına sahip değil.

O zamanlar toplantılara daha fazla insan gelirdi, şimdiler özellikle korona nedeniyle faaliyetler online yapılmaya başladı. Bununla birlikte bugünkü toplumun eğilimleri veya zamanın ruhu, bu tür faaliyetlere galiba biraz mesafeli olmaya başladı.

O zamanlara daha fazla katılım olur ve can kulağıyla dinlenirdi. Şimdilerde aynısını yapsak aynı katılım sağlanır mı bilemem. Örneğin iş hayatıyla ilgili 40 Hadis dersleri yaptık ve bu toplantılar evlerde gerçekleştirilirdi.

Bu tür çalışmalardan haz ve keyif aldığım gibi bunların bana bilgi ve tecrübe olarak önemli katkıları oldu. Bu tür ilginç ve keyifli çalışmaların içinde bulundum. Sonra zamanımı tamamladım ve bayrağı genç arkadaşlara devrettim, kendi dünyama çekildim.

İktisadi Hayat ve İslam Semineri, SABRİ ORMAN, 2012

İslam İş ve Ticaret Ahlakı, SAFFET KÖSE, 2012

İslam Uygarlığı Semineri, OSMAN BAYRAKTAR, 2012

Uluslararası İş Ahlakı Sempozyumu, 2012

Girişimcilik Ödül Töreni, İSA ALBAYRAK, 2012

Anayasa Basın Toplantısı, 2012

Genç İGİAD'ın
MÜSİAD Ziyareti,
2012

Medeniyet
Sohbetleri,
NAZİF ÇETİN,
2012

Faizsiz Bankacılık
Semineri,
MAHMUT ESFA
EMEK, 2012

Genç İGİAD
Genel
Kurul,
2012

ATCOM Ziyareti,
2012

Yeni Ticaret
Kanunu, **ABUZER
KENDİGELEN-ALİ
ÜREY, 2012**

Uluslararası
Genç Girişimciler
Kongresi, 2012

İstanbul Ticaret
Üniversitesi
Ziyareti, 2012

Genç İGİAD'ın
Semih Yılmaz
(Deva Müh.)
Ziyareti, 2012

RECEP ÖZKAN:

İGİAD, herkese ufuk açıyor

1980'LI yıllarda başlayan ders halleriyle birlikte 1990'larda Tevhid Vakfı'nda belli bir camia oluştu. Bu dönemde bizden yaşça büyük olan abilerimiz, ki bunlar içerisinde Davut Şanver, Ahmet Salih Kahraman, Mehmet Çakar gibi isimler vardı, İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Platformu adı altında bir faaliyeti sürdürüyorlardı. Bu oluşum, yaklaşık 6-7 yıl sürdü. Ben, derneğin kuruluşundan 2 sene evvel, o zamanın başkanı Şükrü Alkan'dı, kendisi kurucu başkan ve benim de kuzenimdir, onun ve Davut Şanver'in davetiyle Platform'a dahil oldum.

Önceleri on beş günde veya ayda bir evlerde toplanır, genel faaliyet planlamalarımızı ve organizasyonlarımızı evlerdeki gruplarda yapardık. Yine bugünkü gibi çalışmalarımızı aynı ciddiyet ve itinayla sürdürürdük. Bugünkü çalışmaların farkı, sürece profesyonel kadroları da katmak olmuştur. Çalışmaların evlerde yürütüldüğü Platform döneminde de yine tüm üyelerin katıldığı yıllık Genel Kurul toplantıları yapılmış; çalışmalar ve gidişat herkesin değerlendirmeye ve önerilerine açık olmuştur. Meselenin hem ekonomik hem de ahlaki boyutu irdelenmiştir.

Süreç böyle devam ederken bazı arkadaşlar, çalışmaların bu şekilde büyüyemeyeceğini; kurumlaşmak ve profesyonelleşmek, en azından bir tabela asmak gerektiğini önermiştir. Çalışmalara kurumsal kimlik ka-

zandırma gerekliliğinden hareketle dernekleşmeye karar verilmiştir. O dönemde yönetimde on arkadaş ve bunun da etrafında aksatmadan çalışmalara katılan kırk-elli kişilik bir kadro vardı. Dernekleşme kararını büyük çoğunluk onayladıktan ve "Derneğin giderlerini karşılamaya katkı verir misiniz?" diye yakın çevremize sorduktan sonra dernek için bir yer arayışına girildi.

İlk önce Çamlıca'da Bulgurlu Mahallesi'ndeki, yaklaşık 200-250 m²'lik merkezi kiraladık. Böylece derneği 2003 yılında kurmuş olduk ve bu ilk merkezde yaklaşık 2 yıl kaldık.

Bundan önce Gönülkuşağı adlı kuruluşun bir deposu vardı ve ilk planda oranın kullanılması önerildi, ancak onun yetersiz kalacağı, beklenen hizmetleri karşılayamayacağı anlaşıldığından vazgeçildi. Nihayetinde çeşitli toplantılar yapılacak, konuklar ağırlanacak, pek çok insan istihdam edilecekti. Bu tür hizmetleri yapmakta sıkıntı çıkarmayacak bir mekan bulmaya karar verildi. Bu zamana kadar dolu dolu çalışmalar yapılmaktaydı ama kurumsal kimliğin eksikliğinin hissedilmesi üzerine dernekleşmeye karar verilmişti, çünkü kurumlaşmanın gereğinin hakkıyla yapılması gerekirdi. Bu sebeplerle Çamlıca'daki ilk mekanımızda karar

kıldık. Bir mekan tutulunca kaçınılmaz olarak bir sekreteryaya ve sekreter ile diğer görevlilerin istihdam edilmesi kaçınılmaz oldu. Bu şekilde yola çıkıldı ve bir yönüyle tabiri caizse kervan yolda düzölmeye başlandı.

Dernek kurulduğu zaman ahlaka yapılan vurgu ön plandaydı. 1980'lerde iş hayatında ahlaki dejenerasyon oldukça yayılmıştı. Yolsuzluk, hayali ihracat, çeşitli suistimler gündemi meşgul ediyordu.

Son yıllarda bu konuda daha olumlu bir gelişmenin yaşandığı söylenebilir. Gerçi bu durum, iş hayatında sektörlere ve kişilerin görüşüne göre değişebilmektedir. İnançımızın da gereği olarak yapılan işlerin ahlaki ilkelere uygun olması gereğini ön plana almıştık.

Ben bugün 50 yaşındayım ve 1980'li yıllarda işe başladığım zamanlar, sözün senet olduğu dönemlerdi. Bu durum sadece iş hayatında değil, günlük hayatta da geçerliydi, insanlar verdikleri sözü tutardı. Bu dönemde herkese senet olmaksızın, sözünün karşılığı olarak mal verirdi ve insanlar, verdikleri sözün karşılığı olarak ödemesini zamanında yapardı. Sözünde durmayanlar da olurdu

ama bu oran belki yüzde üç veya beşi geçmezdi. İlerleyen yıllarda ise senetle sepetle bile mal veremez duruma geldik. Tabii bunda zamanla kredi kartı, havale gibi ödeme yöntemlerinin gelişmesinin de payı bulunmaktadır. Ama nihayetinde iş hayatında verilen siparişler zamanında gelmemeye, gelse bile istenilen evsafa olmama başladı. Sadece iş hayatında değil, örneğin yirmi-otuz kişilik bir toplantı yapıldığında toplantıya zamanında gelmeyenler hiç de az değil ve bunlar, hak ihlal ediyor demektir.

Tabii işin girişimcilik boyutu da vardı ve zaten esnaf veya iş adamı olan bir çevreye sahiptik. Her birimizin bir işi ve belli ölçüde yedek akçesi bulunuyordu. İnsanlarda bir birikim olunca kaçınılmaz olarak bir arayış içerisine giriliyor. Bu destek, devam etmekte olan bir işe veya altyapısı ve vizyonu bulunan bir girişimciye sermaye desteği şeklinde olabiliyordu. Bir başka yol da Konya modelinde olduğu gibi çok ortaklı ve sadece kâr amaçlı değil de pek çok girişimciyi bir araya getirerek daha büyük yatırımlar yapmayı hedefleyen girişimler olabiliirdi. O zamanlar bu tür çalışmalar yapıldı ve girişimcilik boyutu bu düzeydeydi.

Girişimcilik derneklerinin büyük kısmı sadece kâr-kazanç üzerine odaklanıyorlardı ve diğer taraftan ahlak üzerine yoğunlaşan dernekler de bulunmaktaydı ama bu organizasyonu benimsemiş olanlar her ikisinin de bir arada bulunması gerektiğini düşünüyorlardı. Girişimcilik ile ahlakın

bu
bir-
likteliği in-

sanlara oldukça ilginç geldi. En azından kendi çevremde, kendi sektörümde bunun olumlu karşılandığını gördüm. Girişimcilik ile ahlakın bir arada ele alınmasının bu zamana kadar kimsenin aklına gelmediğini ve çok doğru bir yolda olduğumuzu ifade ettiler.

Zaman içerisinde bir profesyonelleşme yaşandı. Dernek için kadrolu elemanlar istihdam etmenin yanı sıra gerek yeni girişimcilere ulaşmakta gerekse derneğin kendini ifade etmesinde daha profesyonel yöntem ve araçlar kullanılmaya başlandı. Özellikle yayın ve saha çalışmaları bayağı etkili oluyor ve önemli dönüşümler sağlıyor. Sadece söylemle kalmak yeterli dönüşümü sağlamıyor, bu söylemin fizikî ürünlerle desteklenmesi gerekiyor. Dolayısıyla eğitim, atölye ve saha çalışmalarından dergi, bülten ve raporlara kadar yapılan çalışmalar, söylemin ete kemiğe bürünmesine ve daha iyi anlaşılmasına yol açıyor. Bu durum, kaynaklara veya imkanlara sahip olmakla da alakalıdır. Mesela o gün sadece birkaç üniversite hocasıyla ir-

tibat kurabiliyorken bugün Yüksek İstişare'de de görev alan çok daha yaygın bir ağa sahibiz.

Bununla birlikte üye sayımızın yeterli olmadığını düşünüyorum veya daha yüksek olabilirdi. Sanıyorum üç yüz civarında bir üyemiz var ama 17 yılda bu rakam daha fazla olabilirdi. Gerçi üyelik için birtakım yükümlülük ve kısıtlamalar var ama yine de yeterli olduğu söylenemez. Bununla birlikte İş Ahlakı Zirvesi, İş Ahlakı Dergisi gibi çalışmalar, bu düzeyde üyesi olan bir dernek için oldukça önemli başarılarıdır.

İGİAD camiası içerisinde yer almak, ilgili kişiye pek çok katkıda bulunmaktadır. Örneğin ben ilk kez 2007 yılında Uzakdoğu seyahatine çıktım ve bu, tamamen İGİAD'ın bana sağladığı ufuk sayesinde. Böyle bir çevreye sahip olmasaydım bu tür girişimlerde bulunamayabilirdim.

Nihayetinde İGİAD bünyesinde olan arkadaşların Uzakdoğu'ya gitmesi, oradaki tecrübe ve faaliyetlerini anlatması, size bir ufuk açıyor. Buradan aldığım cesaretle, üstelik onların dilini bilmeden tek başıma gittim ve çeşitli malların ithalatını yaptım. Bununla birlikte İGİAD ortamında gördüğüm profesyonelleşmenin etkisiyle kendi işimi daha bilinçli ve profesyonel yapmaya başladım.

Ailelerle
Kahvaltı
Buluşması,
2013

Tarık Tufan
Ziyareti, 2013

Muzaffer
Aydemir
Ziyareti,
2013

Basın Yayın
Birliği Ziyareti,
2013

Zeytinburnu
Kaymakamlığı
Ziyareti,
2013

Genel Kurul
Toplantısı, 2013

Girişimcilik
Ödül Töreni,
2013

İnsani
Geçim Ücreti
Toplantısı, 2013

Darul-Hikme Ziyareti, 2013

Medeniyet Sohbetleri, SAFFET KÖSE, 2013

Konya Ziyareti, 2013

Sektör Kurulları Toplantıları, 2013

Bolu Gezisi, 2013

Bayram Buluşması, 2013

İstanbul Müftülüğü Ziyareti, 2013

Yeni Şafak Gazetesi Ziyareti, 2013

İş Sağlığı ve İş Güvenliği Semineri, 2013

Medya Derneği Ziyareti, 2013

KOSGEB Ziyareti, 2013

İktisadi Hayat
ve İslam, **SABRİ
ORMAN, 2013**

Nuruosmaniye
İş-Kültür Gezisi,
2013

Nihat Alayoğlu
Ziyareti, **2013**

Adem Esen
Ziyareti, **2013**

Siyer Vakfı
Ziyareti, **2013**

Girişimcilik Ödül
Töreni, İGİAD
10. Yıl Etkinliği,
2014

Geleneksel
Hasbihal
Toplantısı, **2014**

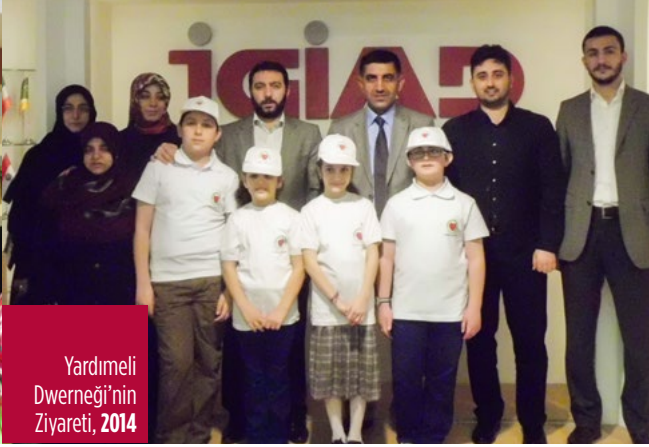
İstanbul
Sanayi Odası
Ziyareti, 2014

Türkiye
İhracatçılar
Meclisi Ziyareti,
2014

Yardımcı
Dünya'nın
Ziyareti, 2014

Mehmet
Görmez
Ziyareti, 2014

Nurettin Nebati
Ziyareti, 2014

Ergün Turan
Ziyareti, 2014

Bölgesel
Tanışma
Toplantıları,
2014

Remzi Aydın
(Eyüp Bld.)
Ziyareti, 2014

Murat Aydın
(Zeytinburnu Bld.)
Ziyareti, 2014

ŞÜKRÜ ALKAN: İGİAD bir ihtiyaca binaen kuruldu

Ahlak, sadece söylemle olacak bir nitelik değildir ve bunun göstergesi temsildir. Tabii ki insanız, birtakım hatalarımız elbette ki oluyor, ancak çok şükür bu temsili, bu hassasiyeti Yönetim Kurulu üyelerimizde gördüm ve görüyorum. Bazen diyorum ki hiç ihtiyaç olmasaydı da İGİAD'ı kurmasaydık. Nihayetinde İGİAD bir ihtiyaca binaen kuruldu ve bu ihtiyaç halen de devam ediyor, öyle görünüyor ki gelecekte de devam edecek.

İGİAD'IN kuruluşuna kadar çeşitli sivil toplum kuruluşlarında farklı görevlerde bulunmuştum. İlk STK tecrübem olan MÜSİAD üyeliğim 1994 yılına kadar gider ve 1994-1998 arasında Müsiad Tekstil Komisyonu'nda görev aldım ve son yılında da Komisyon Başkanlığı yaptım. Bir dönem MÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu'nda da bulundum. Aynı dönemlerde Tevhid Vakfı üyeliğim de devam etmişti. Bu arada 1996-2000 yılları arasında Erzincan Kemah Tanköyü Yardımlaşma Derneği'nde Tanköyü Gençlik Komisyonu'nu kurduk ve başkanlığını yaptım. Akabinde 2000 yılında Tanköyü Vakfı başkanı olarak seçildim ve oradan da farklı tecrübeler edindim. Şimdilerde ise İLKE Vakfı Mütevelli Heyeti ve Yönetim Kurulu üyesiyim.

İGİAD'ı kurmadan önce Platform olarak süreci zaten başlatmıştık.

Platform ise daha önce var olan Tevhid Vakfı'nın bünyesinden neşet eden bir oluşumdu.

Tevhid Vakfı'nın Mütevelli Heyeti'nde ve ilgili Komisyon'da bulunmaktaydım. Bu Komisyon'da ağırlıklı olarak iktisadi ve ticari hayata ilişkin konuları ele alırdık. İktisadi Girişim Platformu'nda değerlendirdiğimiz konular, daha sonra İGİAD'ın temel hassasiyetleri olan dürüst ve ahlaki tüccar başlığı altında toplanmış oldu.

Dernekleşme sürecine girmeden önce çeşitli çalışmalar yapıyorduk ve bunları İktisadi Girişim Platformu adı altında daha planlı ve sistematik bir şekilde yapmaya başladık. Platform sürecinde elde ettiğimiz tecrübe ve birikim, dernekleşme sürecinde bize oldukça yardımcı oldu.

Dernekleşme kararını almamızda mevcut kapitalist düzeni sorgulamızın etkisi olmuştur. Mevcut iktisadi hayatın Müslüman kimliğiyle örtüş-

mediğinin zaten farkındaydık ama kapitalizmin dayattığı kurallara karşı alternatif olarak neler üretebileceğimizi irdeliyorduk. Bugün gündemde olan İnsani Geçim Ücreti (İGÜ) bile o günlerde konuşulmuş, tasarlanmıştı. Çalışanlarımızla ilişkimizi işveren-işgören sarmalından kurtarıp onları bir paydaş olarak nasıl görebileceğimizi konuşuyor, iş adamlarının yaşadıkları sorunları değerlendiriyorduk. Piyasadaki işleyişin pek çok sorunu vardı. İnsanlar sözlerini tutmuyor, çek ve senetlerini ödemiyor, taahhütlerini yerine getirmiyor, faize bulaşıyor, yani kimsenin hoşnut olmadığı davranışlar içerisinde bulunuyorlardı.

Bu konuları konuşurduk, ancak aynı zamanda bunların sadece kendi aramızda kalmaması, kamuoyuyla paylaşılması gerektiğine karar verdik. O zamanlar Tevhid Vakfı'nın İktisat Komisyonu başkanıydım. "Bu çalışmalarımızı bir platforma dönüştürelim, daha sistematik faaliyetler yapalım" dedik. Katılımcıları biraz daha geniş tutarak İktisadi Girişim Platformu isimli bir oluşum içerisine girdik. 2000 yılından 2003 yılına kadar 3 yıl boyunca bir dernek gibi faaliyet gösterdik. Delegeler beni başkan olarak seçti, Yönetim Kurulu oluştu, Platform merkezi olarak Vakfın adresi gösterildi. Bu dönemde toplantılarımızı genellikle evlerde yapardık,

ama iş yerlerimizde bulduğumuz da olurdu.

Piyasanın gelişmeleri önceden satın alması gibi, konuşmalarımız kamuoyuna açıldıkça ilgi çekmeye, rağbet görmeye ve satın alınmaya başladı. Bu ilgi üzerine hem konuları hem de katılımcıları daha da genişletmeye giriştik. Aynı zamanda konuştuğlarımızı kayıt altına alınsın ve başkalarına da ulaştırılsın diyerek Bülten'in yayınlanmasına karar verdik. Tabii o zamanlar beş-altı sayfalık fasiküller şeklindeydi ve ben de arşivi var, onları hâlâ elimde tutuyorum.

İş dünyasında yer alan Müslüman tüccarların sorunları, sadece Türkiye'de değil, bütün dünyada Müslümanların karşılaştıkları genel sorunlardır ve bunlara çözüm üretebilir miyiz?

Daha dürüst, daha ahlaklı, sözü ve özü bir olan, güvenilir bir tüccar profilini, Asrı Saadet'teki gibi örnekleri bugüne taşıyabilir miyiz? Bugün var olan olumlu nitelikleri muhafaza edip zafiyet içindikileri iyileştirip ticari hayata katabilir miyiz? Bunların cevaplarını ararken şunu gördük ki güzel örnekler konuşuldukça yayılır, onların etkisi genişler, böylece daha hakkaniyetli ve dürüst tüccarların sayısı artar. Dolayısıyla İGİAD'ın ana fikri, bu yaklaşım üzerine oturdu ve Platform'da konuşulan konular da zaten bunlardı.

Platform döneminde yapılan

çalışmalar bile çok ciddi bozulmaya ulaşmıştı ve bunun derneğe dönüşmesi gerekiyordu veya bu kaçınılmaz bir hal almıştı. Dernekleşme konusunda bir tecrübemiz vardı ve bu noktada çok ciddi destekler aldık. Diğer arkadaşların da çeşitli derneklerde hatırı sayılır bir tecrübesi vardı. Nihayetinde derneğin ismini İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) olarak koyduk. Platform'daki arkadaşlara bir-iki kişi daha ilave ederek Kurucular Kurulu'nu oluşturduk. Akabinde Yönetim Kurulu'nu ve sonrasında da ilk olarak elli kişilik Genel Kurul'u teşkil ettik.

Sosyal hayatta olduğu gibi iktisadi hayatta da bir teklifiniz olursa bunun altını doldurmanız, içeriğini güçlendirmeniz gerekir.

Tıpkı Hz. Peygamber La ilahe illallah diyerek Tevhid davasını ilan ettiği Mekke'ye bir teklif sunmuş ve çok ciddi bir karşılık görmüştü, çünkü bu önerinin herkesin bütün hayatını değiştireceğini anlamışlardı. Aynı şekilde bir önerinin veya iddi-

anın karşılık bulabilmesi için hazırlık yapılması gerekiyordu. Biz de oturduk, insanlara hangi mesajla gideceğimizi, manifestomuzu nasıl oluşturacağımızı planladık ve bunu beş esasta -daha sonra on esas olarak genişletildi- topladık. Bunlar; hak eksenli bir iş hayatı, helal kazancın adil paylaşımı, ahlaki olmayan iş meşru değildir, girişimcilere rehberlik yapmak ve son olarak iş hayatının dayanışma ile yeniden inşası. İlkelerin tespitiyle birlikte her ilkenin bir faaliyete karşılık gelmesini de istedik.

Bir söz söyleniyorsa bunun somut hayatta karşılığının da olması gerekir. Bir söz, öneri veya bir iddianın piyasa tarafından satın alınabilmesi için somut olarak uygulanması ve olumlu sonuç vermesi gerekir. Adil paylaşım ilkesini, -o zamanki ismiyle- Asgari Geçim Ücreti (AGÜ) olarak somutlaştırdık.

Faize karşı olduğumuzu belirttik, girişimcilere rol model olmaya çalıştık. Sadece ahlaki kurallara riayet eden değil, aynı zamanda ticari veya üretim kapasitesini geliştiren, kurumlaşmasını tamamlayan girişimciler olunmasını teşvik ettik.

Bu iddia ve önerilerle kamuoyunun önüne çıktığımızda söz konusu sorunların sadece bize ait olmadığını veya bunlardan sadece bi-

zim muzdarip olmadığımızı gördük ve aynı kanaatte olan insanların teveccüh ve desteğini aldık. Gördük ki bu konuları gündeme getiren ilk dernek İGİAD'dı. Bir iş adamı derneğinin adil paylaşımı gündeme getirmesine daha önce rastlanmamıştı. Kamuoyunda ilk gündeme gelen ve dikkati çeken faaliyetimiz AGÜ oldu ve inandırıcılık için bunun üyelerimiz tarafından da uygulanması gerekirdi. Çünkü bunu çok hakkaniyetli bir öneri olarak görüyorlardı ama ne kadar uyguladığımızı da soruyorlardı. Bu soru çok sorulmaya başlanınca "Dernek içerisinde bir anket yapalım ve ne kadar uygulandığını görelim" dedik. Baktık ki derneğe üye işletmeler arasında AGÜ'nün uygulanma oranı yüzde 85'ler düzeyindeydi. Nihayetinde üyelerimize sadece tavsiye kararı alabiliyoruz, yoksa onlar üzerinde herhangi bir yaptırım yetkimiz bulunmamaktadır.

Asgari ücret ile AGÜ'nün açıklanma tarihi yaklaşık olarak aynıdır, yani bunlar her yılın ocak ayında açıklanıyor. Bu tarih geldiğinde örneğin Kayseri'den bir işletme sahibi veya Ankara'dan bir sendika yetkilisi arayıp AGÜ'nün ne olduğunu merakla sorabiliyordu.

Asgari ücreti genellikle sendikalar gündeme getirir, ancak ilk kez bir iş adamları derneği, bunu kendi meselesi haline getiriyordu. Bu açıdan bakınca AGÜ uygulaması, İGİAD'ın

bilinirliğini oldukça artırdı ve çeşitli çevrelerde dikkate alınır olmasını sağladı.

Biz nihayetinde vaz-u nasihat eden bir dernek olmadığımız gibi kolluk kuvveti de değiliz; sadece hakkı ve hakikati anlatan, dürüst ve güvenilir tüccar örneğini sergilemeye gayret eden bir derneğiz.

Dürüst ve güvenilir tüccar derken bir lokma bir hırka mantığından uzaklaşan, kurumsal yapısını kurmuş, işletmesini büyütebilen, girişimciliği teşvik eden, cesaretli, yeni iş fikirlerine açık bir Müslüman tüccar profilini anlıyoruz. Farklılığımız bu yönüyle de diğer çevreler tarafından dikkate alındı. O zaman insanlar, "Sonu İAD ile biten diğer derneklerden ne farkınız var?" diye soruyordu. Bu sorunun cevabını bir gün Yönetim Kurulu'nda tartıştık. Örneğin bir ürünü pazarlamaya giriştiğimde benzeri bir ürünü mağazasında bulduran esnaf beni niye tercih etsin? Kendi ürünü satabilmek için bu sorunun cevabını iyi bilmem lazım. Çünkü ben satış için esnafın kapısına gittiğimde o zaten bana soracak ve o sormadan benim bu soruya bir cevap vermem lazım. Aynı soruyla İGİAD'da da karşılaştım, "İGİAD'ın diğer derneklerden ne farkı var?" diye. Baktık ki bizim çok önemli farklılıklarımız var. Öncelikle temel vurgumuz veya odak noktamız iş ahlakı, meşru kazanç, hakça paylaşım, adil olmak, girişimciliğe vurgu yapmaktır. Yerel gazetelerden biri "Modern Ahiler

Gazetemizi Ziyaret Etti" diye manşet atmıştı. Artık anlaşıldı ki biz, diğer İAD'lardan farklıyız. Bununla birlikte İş Geliştirme Komisyonu oluşturduk ve orada girişimcilerin işlerini geliştirmelerine yardımcı olmak istedik. Katma değerlerini, cirolarını artırabilmeleri, gelir-gider tablolarını yönetebilen işletmeler olmaları için destek de veriyorduk.

Biz STK veya üye ziyaretlerine gidiyorduk ve insanlar öncelikle bizi süzüyorlardı. Tabii bu süzme göz ile değil de sorularla ortaya çıkıyordu. Söylediklerimizi yerine getirip getirmediğimize ilişkin sorular soruyorlardı. Dile getirdiğimiz söylemin ağırlığı ve sorumluluğunu, başkan olmam itibarıyla, daha fazla hissediyordum, çünkü sorgulayıcı bakış veya ifadelerle ilk önce ben muhatap oluyorum.

dum. Bu nedenle mesela bir toplantı veya buluşmaya geç kalacaksam ya telefon açar veya bir mesajla durumu bildirir, geç kalacağımı söylerim. Bu alışkanlığımı kazanmamı sağlayan, İGİAD'la birlikte vakıf kültürüdür. Zaten söz akittir ve bu ifade, İGİAD'ın ilkelerinden biridir. Çünkü her şey ağızdan çıkan sözle başlar.

Bir gün Abdülaziz Bayındır Hoca'yı Süleymaniye Vakfı'nda ziyarette gideceğiz ve saat öğleden sonra üçte sözleştik. Toplam dört kişiyiz ve farklı yerlerden geleceğimiz için saat üçe yirmi kala Süleymaniye Vakfı'nın önünde buluşmayı ve hocanın odasına topluca girmeyi kendi aramızda kararlaştırdık. Vakfın yerini biliyordum ve saat üçe yirmi kala oradaydım, ama henüz kimse gelmemişti. Saat ilerlemeye başladı, üçe on var

kimse yok, beş var, iki var, ama hâlâ kimse yok. Genel sekreter olan arkadaşta, "Diğerlerini bekleyemeyiz, hadi girelim" dedim. Binadan girince hocanın üst katta olduğunu söylediler ve merdivenleri aceleyle çıktım ki saat üçe bir dakika ya vardı ya yoktu. Zile basar basmaz hoca kapıyı açtı ve hemen saatine baktı. "Eğer üçü bir geçse gelseydiniz ne herhangi bir faaliyetinize katılır ne de sizi şimdi burada kabul ederdim" dedi. Ağır bir sözdü ama bu ağırlık, iddianın öneminden ve değerinden kaynaklanıyordu. Çünkü ahlak, sadece söylemlerle olacak bir nitelik değildir ve bunun göstergesi temsildir. Tabii ki insanız, birtakım hatalarımız elbette ki oluyor, ancak çok şükür bu temsili, bu hassasiyeti Yönetim Kurulu üyelerimizde gördüm ve görüyorum.

Toplantılarda bu hassasiyet kendini gösteriyor, insanların bir gözü kapıda diğeri saatte ve zamanında gelip gelmediğinizi kontrol ediyorlar. Ancak keşke tek sorunumuz toplantılara zamanında gelmek olsaydı. Tabii ki bu da önemli ama bunun ötesinde çok daha önemli ve hayati sorunlarımız da var. Elbette kişilerin hatası İGİAD'ı bağlamaz.

Bazen diyorum ki hiç ihtiyaç olmasaydı da İGİAD'ı kurmasaydık. Nihayetinde İGİAD bir ihtiyaca binaen kuruldu ve bu ihtiyaç halen de devam ediyor, öyle görünüyor ki gelecekte de devam edecek.

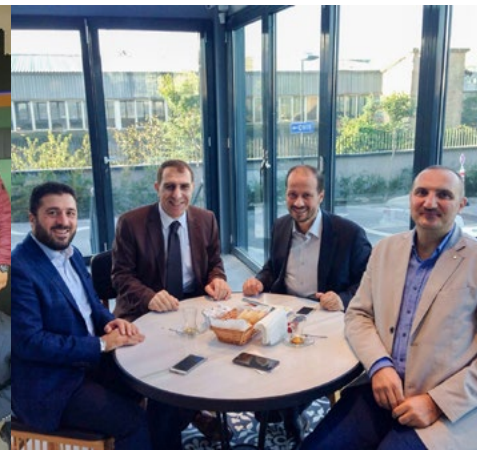

Stratejik
Planlama
Kampı, 2015

Bölgesel
Tanışma
Toplantıları,
2015

Türkiye İş
Ahlaki Zirvesi,
2016

Türkiye'de Reklam Ahlakı Toplantısı, 2016

Ali Afzalin'in (Banglades) Ziyareti, 2017

Ders Veren Tecrübeler, ALI AKYÜZ, 2017

Etiyopya İş Gezisi, 2018

Ebrahim Chekol Jibril'in Ziyareti, 2018

Kocaeli Üniversitesi Ziyareti, 2018

Fuar Organizasyonu, 2018

İran Gezisi,
2018

Kudüs Gezisi,
2018

Girişimcilik
Ödül Töreni,
2018

2017
GİRİŞİMCİLİK ÖDÜL TÖRENİ
24 NİSAN 2018 - GRAND CEYHANIR HOTEL - İSTANBUL

YILMAZ YAMAN:**Bülten'in amacı, İGİAD'ın misyonunu yaymaktır**

İGİAD'IN kuruluşunda yer aldığımızda üniversiteden mezun olalı çok olmamıştı. Kuruluş çalışmaları dolayısıyla heyecanlı, özverili ve hummalı bir faaliyet içerisindeydik. Kuruluşa ilişkin her bir ayrıntıyı titizlikle inceleyiyor, tartışıyor, farklı önerileri değerlendiriyorduk.

Ele aldığımız konulardan biri de İGİAD'ın misyonunun ve faaliyetlerinin daha geniş kitlelere nasıl ulaştırılacağı, bunun için hangi araç ve ortamların kullanılacağıydı.

Tabii ilk planda yayıncılık faaliyetlerinin gündeme gelmesi kaçınılmazdı ve bu faaliyetlerin içerisinde basılı ve online medya araçları ön plana çıkmaktaydı.

Yönetim Kurulu'nun belirlenmesinden sonra aramızda iş bölümü veya görev dağılımı yaptık ve ben Eğitim Komisyonu'nda görev aldım. Eğitim Komisyonu'nda Bülten'in yayınlanması gerektiğine ilişkin öneri ele alındı, böylesi bir yayının muhtemel sonuçları değerlendirildi ve nihayetinde yayınlanmasının pek çok olumlu gelişmeyi sağlayacağına karar verildi.

İGİAD kurulduğunda bir mis-

yon, vizyon ve amaçlar bütünü ile yola çıkıldı. İGİAD'ın kamuoyuna vermek istediği bir mesajı vardı. Bu mesajı hem üyelere hem de üye olmayanlara ulaştırması gerekiyordu. Bu ulaştırma çabası, dijital olarak web sitesi ve e-maillerle yapılmaktaydı, ama aynı zamanda bir basılı yayın çalışmasına da ihtiyaç olduğu kanaatine varıldı. Bülten'in temel işlevi buydu, yani İGİAD'ı kamuoyuna taşımak ve tanıtmak. Toplantı masalarında, herkesin görebileceği sehpalarda, kütüphane raflarında durarak her an "ulaşılabilir" olmak ve böylece İGİAD'ın bilinirliğini artırmak.

İGİAD, kuruluş döneminde hem yeni üyeler ediniyor hem de geçmişten gelen (İktisadi Girişim Platformu dönemindeki) gönüldaşlarının katılımıyla büyüyordu. Bu dönemde birbirini tanıyan üyeler olduğu gibi yeni tanışan üyeler de vardı ve her bir

üyenin birbirini daha yakından tanıması gerekiyordu. Bülten, bu tanışma fonksiyonunu ifa etmek için üye haberleri ve bilgileri de içeriyordu. Dolayısıyla İGİAD Bülten'in asli fonksiyonlarından ve kuruluş amaçlarından biri de üyeler arasında tanışmak ve iş birliği imkanlarını artırmak olmuştur.

O dönemdeki başkanımız Şükrü Alkan'la birlikte Alpaslan Durmuş, Lütfi Sunar, Mehmet Aktaş, Orhan Sağlam'dan oluşan sağlam bir ekibimiz vardı. Bu değerli ve tecrübeli insanlarla daha etkin, beğenilir ve işlevsel bir Bülten çıkarmak için uğraşıyorduk.

Bülten, beklediğimiz gibi hem Derneği tanıtmaya hem de üyeler arası bilgi paylaşımı yapma fonksiyonunu icra etti.

Bültenin her sayısında seçilen özel bir dosya konusu ile de İGİAD amaçlarına yönelik bilgilendirme yapılmış oldu. Seçilen dosya konuları, bir yandan İGİAD'ın misyonunu açıklamak diğer yandan da üyelerin güncel konularda bilgilendirilmesini sağlamak amacını taşıyordu. Bülten, okuyucularının çeşitli konularda geniş bir bilgi birikimi edinmesine de katkı sağladı.

ORHAN SAĞLAM: Bülten, İGİAD'ın görünür yüzü olmuştur

İGİAD'IN kurulması ve yoğun bir faaliyet sürecine girmesinden sonra bütün yapılanların daha geniş bir kitleye ulaştırılması, aynı değerleri benimseyenlerle güç birliği yapılması, Dernek üyeleri arasında tanışma ve yaklaşmanın pekiştirilmesi gibi gerekçelerle İGİAD Bülten'in yayınlanmasına karar verildi.

Kamu veya özel bir kurumda tanınır olmak için somut, basılı bir metne, kitaba veya bültene ihtiyaç olmaktadır. Söz uçar yazı kalır demişler, bu nedenle sadece sözlü olarak kendinizi tanıtmamız yeterli olmamaktadır. Bununla birlikte yapılan faaliyetlerin bir kaydının tutulması, sonraki nesillere aktarılması, bir geleneğin, bir birikimin oluşması için bunların yazıya aktarılması, bu şekilde daha kalıcı kılınması gerekirdi. Bu anlamda Bülten, İGİAD'ın görünür yüzü olmuştur.

Böylece çıkan bülten ofislerde, evlerde bulunacak ve yapılan faaliyetlerden pek çok insan haberdar olabilecekti. Gelen insan bülten bakar, neymiş ne değilmiş diye sayfaları karıştırır, İGİAD diye bir kurum varmış diye inceler, bunlardan haberdar olur. Bir üniversite hocasını ziyaret edeceksiniz, eliniz boş gitmektense yayınlarınızla gitmek daha etkili oluyor, ken-

dinizi daha kolay tanıtılabiliyorsunuz. Bu tür gerekçelerle Bülten'in yayınlanması kararı alındı.

Bültenin ilk sayıları hem görsel hem de içerik olarak daha amatörceydi. Zamanla bu alanlarda gelişme yaşandı; daha beğenilir, daha profesyonel sayılar yayınlandı. Bir süre EDAM'da Alparslan Bey'le çalıştık, onun katkılarından faydalandık. Daha profesyonelce olmasını istediğimizden amatör ruh ve amatör sistemi çabuk terk ettik. Şimdiki düzen daha keyifli, daha çok beğeniliyor. Baskı, tasarım, içerik açısından oldukça tatmin edici bir noktaya varıldı.

Bununla birlikte sadece faaliyetleri yayınlamakla kalmayalım, iş adamlarının ilgileneceği ve kendilerine fayda sağlayacak konuları dosya olarak ele alıp işleyelim dedik. Belirlenen dosya

konusunun, fazla ayrıntıya girmeden, meselenin özünü ortaya koyacak şekilde hazırlanması öngörüldü. Yıllardır süren yayınlarda işlenen dosya konuları iş adamları için önemli bir birikime kaynak oluşturmuştur. Bu konular iş hayatıyla ilgili teknik mevzular olabileceği gibi iş hayatının ahlaki boyutunu içeren değer yüklü konular da olabilmektedir. Kendi adıma söylerse bu konuları takip etmekten büyük bir zevk alıyorum ve oldukça faydalaniyorum.

Bülten'de İGİAD'a yeni üye olanlar da tanıtılıyor, bunların tanışmaya vesile olduğu da söylenebilir, ama kendi adıma söylersem uzun boyutlu iş ortaklıklarına dönüştüğünü iddia edemem. Ben mali müşavir olduğum için yeni üye olan bir mali müşaviri arayıp hoş geldin diyorum ama o kadarla kalıyor. Tabii diğer sektörlerde iş ortaklıklarının kurulmasına yol açan tanışıklıklara vesile olabilir. Nihayetinde iş ortaklıkları için daha yakın tanışıklıklara ihtiyaç var. Gerçi yönetimde yer alanlar birbirlerini daha yakından tanıma fırsatı buluyorlar ama sadece üyelikle yetenler için aynı şey söylenemez. Tabii biz biraz daha kendi dünyamıza çekildik, bu nedenle denk gelirse tanışıyoruz, yoksa öyle kalıyor.

İş Ahlakı Paneli (Ağrı), 2019

İş Ahlakı Paneli (Gizre), 2019

Sansarok Kanyon Yürüyüşü, 2019

İş Ahlakı Paneli (Kocaeli), 2019

İş Ahlakı Dergisi Tanıtım Toplantısı, 2019

İşletmelerde Risk Yönetimi Semineri, DAVUT PEHLİVANLI, 2019

Türkiye İş Ahlakı Araştırması, 2019

“Dijital Devrim’e zamanında geçilmesi gerekiyor”

İGİAD başkanı Ayhan Karahan, Dijital Devrim’e zamanında geçilmesi gerektiğini belirterek bunun için iş dünyasına, kamu idaresine ve akademiye büyük işler düştüğünü belirtti.

TÜRKİYE İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Başkanı Ayhan Karahan, Dijital Devrim’e zamanında geçilmesi gerektiğini belirterek, “Türkiye ekonomisinin dünya dijital ekonomisinden hak ettiği payı almasına yol açacak kapsamlı bir strateji programına ihtiyaç var” dedi.

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) tarafından “Dijital Dünyada Ekonomi ve İş Ahlakı” temasıyla düzenlenen Türkiye İş Ahlakı Zirvesi’nin 5’incisi İstanbul’da yapıldı. Dijital platformlar, e-ticaret, dijital ekonominin hukuku ve veri mahremiyeti konularının ele alındığı zirvenin açılış konuşmasını Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Başkanı Ayhan Karahan yaptı.

Zirve Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Ömer Torlak’ın karşılama konuşmasından sonra oturumlara geçildi. Koronavirüs tedbirleri kapsamında çevrimiçi gerçekleşen zirvenin moderatörlüğünü ise Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bayram Zafer Erdoğan ve İstanbul Ticaret Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mete Çamdereli yaptı.

Çevrimiçi düzenlenen zirveye Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Başkanı Ayhan Karahan, Zirve Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ömer Torlak, Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bayram Zafer Erdoğan ve İstanbul Ticaret Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mete Çamdereli, Türkiye Odalar ve

Borsalar Birliği (TOBB) E-Ticaret Meclis Başkanı Ozan Acar, Bilgi Ekonomisi Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Davut Kavrançoğlu, Bilgi Sistemleri A.Ş. CEO’su Bekir Sami Nalbantoğlu, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Saffet Köse, Elektronik Ticaret İşletmeciler Derneği (ETİD) Yönetim Kurulu Başkanı Emre Ekmekçi ve Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK) Başkanı Prof. Dr. Faruk Bilir konuşmacı olarak katıldı.

“DİJİTAL DEVRİM BİRÇOK KAVRAMI BİZİMLE TANIŞTIRDI”

İGİAD başkanı Ayhan Karahan, bugünün dünyasında dijital iletişimin, ilişkilerin ve uygulamaların hangi ahlaki kriterlere sahip olması gerektiğinin, ihmal edilemez bir konu haline geldiğini belirtti.

Karahan, konuşmasına şöyle devam

TÜRKİYE İŞ AHLAKI 2020 ZİRVESİ BİLDİRGESİ

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) tarafından “Dijital Dünyada Ekonomi ve İş Ahlakı” temasıyla beşincisi düzenlenen Türkiye İş Ahlakı Zirvesi, alanında yetkin kıymetli konukların katılım ve katkılarıyla 7 Kasım 2020 tarihinde dijital etkinlik olarak gerçekleştirilmiş olup, programın tamamı <https://www.youtube.com/watch?v=4t-O8iXzhCA> adresinden izlenebilir.

Zirvede ele alınan konular bağlamında önemle vurgulanması gereken hususlar aşağıda paylaşılmıştır:

Dijital Ekonominin İmkân ve Fırsatları

1. Dijitalleşmenin sunmuş olduğu imkân ve fırsatlarla birlikte e-ticaretin yaygınlaşması, ticaretin ve iş dünyasının daha fazla demokratikleşmesine, pazara girişlerin önündeki engellerin azalmasına imkân tanımaktadır.
2. Demokratikleşen bu yeni dijital iş dünyasında iş ahlakına aykırı eylem ve davranışların olmayacağı düşünülemez. Dijitalleşen ekonomiler ve e-ticaret dünyasının iş ahlakına yönelik ihtiyaçlarına göre piyasaları olumsuz etkilemeyecek biçimde yeni kurum ve kural düzenlemeleri gerçekleştirilmelidir.
3. Bilgi üretimi ve bilimsel çalışmaların liyakat esaslı gerçekleştirilmesi ile dijitalleşme ve bilgi teknolojilerinden en üst düzeyde faydalanma yoluna gidilebilir. Bu noktada girişimcinin önünü açan ve özel sektörün küresel ölçekte rekabetini teşvik eden, kamunun düzenleyici ve denetleyici rolü beklenmektedir.
4. E-ticaretin hacminin ölçülebilir olması ve uzaktan sözleşme olgusu ile müşteriye sağlamış olduğu avantajlar, iş ahlakının uygulanabilirliğine zemin hazırlaması ve ticaretin daha demokratik ortamda yapılması bakımından önem arz etmektedir.
5. Dijital platformlarda alıcı ve satıcı rollerinin değişebiliyor olması, yani satıcıların aynı platformlarda alıcı konumunda da olabilmeleri, dijital ekonomilerde ahlaki davranışın gelişmesine katkı sağlayacaktır.
4. Dijital dünyada büyük veri sahibi güçlü şirketlerin arama motoru, alışveriş merkezi, reklam platformu gibi farklı iş birimleri yanında sağlıktan spora, tatilden araç kiralamaya varıncaya kadar çok farklı girişimleri satın almak suretiyle oluşturdukları güçlü veri entegrasyonunu dijital tekelleşme ve kartel olma yolunda değerlendirmeleri de rekabeti ortadan kaldırdığı gibi bu rahatlık ve daha da fazla kazanma hırsı ile iş ahlakına uygun olmayan eylemlerinin artmasını beraberinde getirmektedir.
5. Dijital dünyada kişisel hayatın olduğu gibi iş hayatının da asla güvenilir olmayabileceği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda şirketlerin veri politikaları yanında iş ahlakına yönelik veri mahremiyeti ilkeleri geliştirilmeli ve oluşan yeni ihtiyaçlara göre güncellenmelidir.
6. Dijitalleşen ekonomilerle birlikte hukuki ve ahlaki ilke ve normların geliştirilmesindeki güçlükler dikkate alındığında, hukuki tazmin ve ahlaki duyarlılıkların artırılması bakımından uluslararası organizasyonlara duyulan ihtiyaç zorunluluk haline gelmiştir.
7. Benzer şekilde dijital ekonomilerin hukuk normları da yaşanan tecrübelerle her geçen gün daha güçlü hukuki ve kurumsal düzenlemelerle değişen ihtiyaçlara cevap verebilir hale getirilmektedir. Bu konuda gerek kültürel farklılıklar ve gerekse dijital platformlarda eylem ve sonuçlarına ilişkin tespit ve değerlendirme yapma zorlukları, ahlaki ve hukuki açıdan normatif ve kurumsal düzenlemeler önündeki en önemli güçlüklerdir.
8. Fiziki iş, eylem ve davranışlarında daha dikkatli ve ketum davranabilen insanın, sanal alemde muhtemelen sahte isim kullanabilmesi, fiziken görünmediği düşüncesi gibi farklı gerekçelerle mahremiyetini korumadığı, koruyamadığı ya da korumak istemediği gibi bir durumdan söz edilebilir. Bu bağlamda “karda yürüyüp iz bırakmamak” deyimini dijital dünyada ve dijital ekonomilerde geçerliliğini yitirmiştir.

Zorluklar ve Yeni Risk Alanları

1. E-ticarette toplanan verilerin fiili ve potansiyel müşterilerin iktisadi, sosyal, kültürel ve politik tercihlerini fazlasıyla etkileyebildiği gerçeğinden hareketle, her düzeyde veri mahremiyeti ve veri güvenliği konuları artan ölçüde hayatımızı etkilemeye devam edecektir.
2. Gerçek hayatta yalan söylemek, kişilerin görüşlerini taraflı bir biçimde aktetmek ve müşterileri eksik, yanıltıcı ve hatalı bilgilerle manipüle etmek, nasıl iş ahlakına aykırı ise, dijital dünyada müşteri yorum ve değerlendirmelerini eksik ve yanıltıcı bir biçimde sunmak da iş ahlakına aykırıdır.
3. Benzer şekilde arama motorlarında ticaretin gerekleri dışında bazı işletmeleri geride tutup onların pazara girişlerini engellemek de rekabeti piyasa kuralları dışında bozduğu, bazı girişimcilerin pazara girişlerini engellediği ve müşterilerin eksik bilgilendirilmesine ve bunun sonucunda da bazı mal ve hizmetlere daha yüksek fiyat ödemelerine yol açtığı için iş ahlakına aykırı pek çok duruma neden olmaktadır.

Birey, Şirket ve Kamu Düzeyindeki Sorumluluklar ve Yapılması Gerekenler

1. Kişisel veri mahremiyeti konusu 21. yüzyıl becerisi olarak birey, şirket ve devlet düzeyinde geliştirilmesi gereken önemli bir olgudur.
2. Veri mahremiyeti ve verinin kullanımı bilgi ve becerilerinden önce, elbette veri mahremiyetine ilişkin asgari ahlaki değer yargılarının kazandırılması gerekir. Bu şekilde hangi düzeyde olursa olsun kişi, eline geçen veriyi kullanmadan önce bunun ahlaki değerler ile uyumlu olup olmadığı hassasiyeti ile hareket etmelidir.
3. Kişisel Verilerin Korunması, hukuki mevzuatı ve düzenleyici ve denetleyici otoritelerin varlığı bu bağlamda elbette önemlidir. Ancak unutulmamalıdır ki, kişi ve kurumlar ile şirketlerin kendi mahremiyetlerini koruyabilmesi asıl ilkedir.
4. Satıcılar ve alıcılar, kendilerine ait veri mahremiyeti konusundaki duyarlılıklarını güçlendirme yanında sorumluluklarını devretmemeleri gerektiğinin bilincinde olmalıdır.
5. Dijital ekonomilerde, kamu güvenliği açısından siber suçlarla mücadelede veri güvenliği ne kadar önemli ise, şirketler ve müşteriler de ken-

etti: “Dijital Devrim, yenilikçi teknolojilerin yanı sıra pek çok kavramı da bizimle tanıştırdı. E-devlet, e-insan, e-ekonomi gibi kavramların yanı sıra artık e-etik kavramını da kullanmamız gerekecek. Yani elektronik veya dijital ahlak. Dijital ekonomide iş yapış şekilleri değiştiği gibi iş ahlaki kodları da buna paralel olarak değişecektir. Yapay zekâya veya yapay zekâ tarafından kontrol edilen herhangi bir makineye her türlü teknik bilgi yüklenilmektedir, ancak ahlak gibi insani değerler öğretilmemektedir.”

“DİJİTALLEŞMENİN GELİŞİMİNDEN SONRA KÜRESELLEŞME FARKLI BİR BOYUTA TAŞINDI”

Karşılama konuşmasını yapan Zirve Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ömer Torlak, sosyal medya kullanımının artması sonucunda kullanıcıların kendi iradesiyle dijital ortamlarda haddinden

fazla dijital ayak izleri bıraktığını belirtti.

Torlak, “Dijital dünyanın yeni kartellerinin farklı bir sömürgecilik biçimi ile ekonomiyi ve iş hayatını rekabetçilikten uzaklaştıran iş ahlakına aykırı çıkışlarına tanık olmaktayız. İş ahlaki konusu piyasaların, girişimcilerin ve ekonomilerin öncelikli başlıkları arasında yerini sürdürmeye devam etmektedir. Değişen; aktörler, yöntemler ve enstrümanlardır. İnternetin hayatımıza girmesinden sonra küreselleşmenin farklı bir boyuta taşındığını hep birlikte yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz. Ürünler ve insanların sınır tanımaksızın dünya ölçeğinde mobil hale gelmesi ve mobil cihazların yaygınlaşmasıyla birlikte kullanılan uygulama sayısının artması, işletmeler, kurumlar ve devletlerin elindeki dijital veriyi tahmin edilenin çok ötesine taşımıştır. Tüm bu gelişmeler ticaret ve iş dünyasında fiziki pek çok ilişkiyi sanal ortama taşırken, ekonomilerdeki arz-ta-

lep dengesi ve fiyat oluşumu da dijitalleşmeden nasibini almıştır” dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) E-Ticaret Meclis Başkanı Ozan Acar, “Ticaretin etik kodları ve ahlaki değerleri ile e-ticaretin etik kodları ve ahlaki değerlerinde bir fark görmüyorum. E-ticaret birkaç şirketin yaptığı bir şey değil. E-ticaret ile Türkiye'nin en doğusundaki küçük bir ilçede üretim yapan bir esnafın İstanbul'daki yerleşik bir zincir markayla aynı pazara ulaşmasını sağlıyor. Bu sağlanmasında çok ciddi ve rimlilik artışı var” dedi.

Bilgi Ekonomisi Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Davut Kavranoğlu, dijitalleşme ile dünyada refahın sağlanması için çok iyi bir fırsat olduğunu belirterek, iyi bir internet altyapısı ile dünyanın en geri kalmış ülkesiyle dünyanın en gelişmiş ülkesinde yaşayanların eşit şartlara gelebileceğini söyledi.

Bilgi Sistemleri A.Ş. CEO'su Bekir

Sami Nalbantoğlu, “Verilerimizin yanlış kullanılması nedeniyle artık eskisi gibi mahremiyete sahip olamayacağız. Daha açık bir yapıya doğru gidiyoruz. Dünyada artık suçların çoğu siber suçlardan oluşuyor. Bu verileri onlara sağlayan da kendimiziz. Bazen bu veriler birçok devlet istihbaratları için de kullanılıyor. Bilgi artık mahremiyeti sağlamıyor, bilgiyi artık herkese sunuyorsunuz” dedi.

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Saffet Köse, dijital ortamda yapılan alışverişlerde hem üreticilerin hem tüketicilerin mutlaka dürüst olması gerekiyor. Dijital ortamda müşteriler aldığı ürünlerle ilgili yorumlarda bulunabiliyorlar, bu yorumlar manipüle edilmemelidir” dedi.

Elektronik Ticaret İşletmeciler Derneği (ETİD) Yönetim Kurulu Başkanı Emre Ekmekçi, “Dijitaldeki iş ahlakı da artık günümüzde farklıdır. Bir ürünü ahlaksız bir şekilde satan firmanın

dijital skor kartı da bundan etkileniyor. Artık her satıcının sosyal medya itibarı var. Tüketiciler bu şekilde kimleri tercih edebileceğini seçebiliyor. Dijitalleşme demek, işi kolay yapmak ya da temel kriterlerden uzaklaşmak anlamına gelmiyor” dedi.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK) Başkanı Prof. Dr. Faruk Bilir, “Mahremiyet kişi özgürlüğünün de bir parçasıdır. Kişisel veriler artık hayatımızı ciddi şekilde etkilemektedir. Bireyin mahremiyeti dijital ortamda da tesis edilmelidir. Nasıl ki normal hayatımızda kendi kişisel özel alanımız varsa dijital ortamda da bunun tamamen sağlanması gerekiyor. Dijital mahremiyetimiz, içinde bulunduğumuz zamanda en önemli insan haklarından biri haline geldi” dedi.

Zirvedeki oturumların ardından İGİ-AD Başkanı Ayhan Karahan katılımcılara plaketlerini takdim etti.

dilerine ait veri güvenlikleri konusunda mümkün olabilecek üst düzey hassasiyeti göstermekten çekinmemelidir.

6. Dijital ekonomiler ve genel olarak dijital dünyada veri mahremiyeti bakımından şirket ve müşteri hakları bağlamında gündemde olan önemli bir diğer konu, unutulma hakkıdır. Şirketlerin yaşanmış olan bir olumsuzluğun hukuki sonuçları ortadan kalktığına ya da iyi niyetle yapılması gerekenler yapılmış olduğunda bunun dijital dünyadan izlerinin kaldırılması talebindeki haklılık gibi, müşteriler de dijital dünyada bırakmış oldukları ayak izlerinin haklı, makul ve geçerli bir gerekçesi kalmadığında silinmesi talepleri de haklı olabilir. Bu bağlamda bir müşteri bir ürün, marka ya da şirkete yönelik kendi yorumunun dijital dünyadan silinmesini talep edebilir. İstisnai bir hak olarak “unutulma hakkı” hem şirketler hem de müşterilerin haklı ve makul talepleri söz konusu olduğunda karşılanmalıdır.
7. Dijital ekonomilerde kamunun düzenleme ve denetleme rolü, siber güvenlik açısından olduğu kadar iş ahlakı bakımından dijital dünyanın ihtiyaç duyduğu yeni kurum ve kural düzenlemeleri bakımından da önemli ve kaçınılmazdır.
8. Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK)’nun veri temelli ekonomiyi kısıtlamaması, rekabetin önünü açma çabasına katkı sağlaması esastır.
9. Kamu ve özel sektördeki kurum ve kuruluşlara dijital iş ahlakına ve veri mahremiyetine dönük davranış kodlarını içeren dijital okuryazarlık eğitim faaliyetleri başlatılmalıdır.
10. Akademik dünyada gerek sosyal ve gerekse teknik boyutlarıyla konunun farklı boyutlarıyla çalışılması yanında kamu ve özel sektörde de dijital dünyanın ahlaki normlarının geliştirilmesi ve veri mahremiyetinin korunmasına yönelik çalışmaların artarak devam etmesi kaçınılmaz bir zorunluluk olarak görülmelidir.

Türkiye İş Ahlakı Zirvesi’nin bu değerlendirmeler bağlamında başta profesyoneller olmak üzere, konuya ilişkin araştırma yapacak olan akademisyenlere de önemli çıkarımlar sağlayacağını düşünüyor, sonuçların hayirlara vesile olmasını diliyoruz.

PROF. DR. ÖMER TORLAK
AYHAN KARAHAN

İstanbul için İnsani Geçim Ücreti 4.134 TL

İGiAD, yaptığı araştırmalar sonucu 2021 yılı için insani geçim ücretini açıkladı. Araştırmaya göre İstanbul'da yaşayan ortalama bir ailenin insani geçim ücreti 4 bin 134 lira olarak belirlendi.

TÜRKİYE İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGiAD) İnsani Geçim Ücreti Tespit Komisyonu her yıl Aralık ayında yaptığı araştırmanın sonuçlarını kamuoyuyla paylaştı. İGiAD tarafından yapılan, ortalama büyüklükte bir ailenin geçinebileceği aylık asgari ücreti esas alan araştırmaya göre, 2021 yılı insani geçim ücreti İstanbul için 4 bin 134 lira oldu. Aynı araştırmaya göre 2021 yılı İnsani Geçim Ücreti Türkiye ortalaması ise 3 bin 285 lira olarak açıklandı.

Araştırma 2 çocuklu 4 kişilik bir ailenin aylık insani geçim maliyetini kapsıyor. Bu maliyetlerin içinde bir ailenin gıda, giyim, konut, su, elektrik, gaz ve

diğer yakıtlar, mobilya, ev aletleri ve ev bakımı, sağlık, ulaştırma, haberleşme, eğlence ve kültür, eğitim hizmetleri gibi harcamaları bulunuyor.

Araştırma sonuçlarının paylaşıldı-

ğı toplantıda konuşan İGiAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, "İGiAD, insani geçim ücretinin işletmelerde uygulanması için İGÜ'yü işverenlere, iş dünyasına, kamuoyuna tavsiye ve

teşvik ediyor. Uygulamada işverenlerin daha duyarlı olmaları konusunda çağrıda bulunan derneğimiz İGÜ sayesinde iş görenlerin ücretlerinin iyileştirilmesini amaçlıyor. Günümüzde gelir dağılımındaki adaletsizliğin iş görenlerin aleyhine hızla bozulduğu, servetlerden aldığı payın azaldığı Dünya'mızda; krizlerden en fazla etkilenen ve gelir kaybına uğrayan kesim olan iş görenlerin emeklerinin karşılığı almaları gereken insani geçim ücreti, iş görenler için bir lütuf olmayıp hakkın kendilerine teslimidir.

İnsanların sahip olduğu temel hak ve hürriyetler kadar çalışanlar açısından onurlu bir yaşam sürdürebilmek için emeklerinin karşılığı almaları gereken insani geçim ücreti de bir haktır. İGİAD'ın önerdiği İnsani Geçim Ücreti (İGÜ) iş görenlerin harcamaları üzerinden reel rakamlarla hesaplanmakta olup; işletmelerde uygulanması halinde gelir dağılımının iyileşmesine, refah seviyesinin artmasına, toplumsal dayanışmanın gelişmesine katkı sağlayacaktır. İnsani Geçim Ücretinin (İGÜ) işletmelerde uygulanması maliyet artışı getirmez; aksine verimliliği ve bereketi artırır" dedi.

İGÜ'nün bireyi değil iki çocuklu bir ailenin onurlu yaşayabileceği insanca geçinebileceği aylık geçim ücretini esas aldığı da ekleyen Karahan, " İş görenin alacağı ücret İnsan onuruna yaraşır olmalı; çalışanın verimini değil varlığını esas almalı; çalışanın ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını ortalama olarak karşılamalı; içinde yaşadığı toplumun refah seviyesini yansıtmalıdır. Devletin her yıl asgari ücreti belirlerken İGİAD'ın önerdiği İnsani Geçim Ücretini (İGÜ) dikkate alması ücret üzerinden işgören ve işverenden alınan vergi yükünün azaltılması ve Türkiye'de bölgesel asgari ücrete geçilmesi önem arz etmektedir" açıklamalarında bulundu.

BÖLGELERE GÖRE AYLIK İNSANİ GEÇİM ÜCRETLERİ

Bölge	2020 İGÜ	2021 İGÜ
İstanbul	3.192 ₺	4.134 ₺
Batı Marmara	2.371 ₺	3.044 ₺
Ege	2.627 ₺	3.213 ₺
Doğu Marmara	2.767 ₺	3.563 ₺
Batı Anadolu	2.561 ₺	3.449 ₺
Akdeniz	2.518 ₺	3.200 ₺
Orta Anadolu	2.379 ₺	2.666 ₺
Batı Karadeniz	2.321 ₺	2.585 ₺
Doğu Karadeniz	2.460 ₺	2.764 ₺
Kuzeydoğu Anadolu	2.371 ₺	2.793 ₺
Ortadoğu Anadolu	2.185 ₺	2.636 ₺
Güneydoğu Anadolu	2.672 ₺	3.059 ₺
Türkiye Ortalaması	2.676 ₺	3.285 ₺

İNSANİ GEÇİM ÜCRETİ (İGÜ) NEDİR?

"HELAL kazancın adil paylaşımı" ilkesini benimseyen İGİAD, piyasa şartları uygulaması yerine alternatif İnsani Geçim Ücreti (İGÜ) uygulamasını geliştirmiştir. İGÜ, farklı bölgelerde ortalama büyüklükteki ailelerin insanca geçimini sağlayacağı taban ücret seviyesidir. Bu uygulamanın temeli, alt gelir grubundaki işgörenlerin insanca yaşam standardına erişmesine yardımcı olmaktır. İGÜ, aynı zamanda, işverenin, yanında çalıştırdığı işgörenleri yoksulluğa mahkûm etmemesi, üretilen artı değerini adil bir şekilde paylaşılması ve bu sayede iş ortamındaki motivasyonun artırılması gereğini ortaya koymayı amaçlayan bir uygulamadır.

İGİAD, işveren ve işgören gibi ana unsurlarının kazanca katkıları oranında ve oluşan kârı hakkaniyet çerçevesinde paylaşılmasını, adil ve hak merkezli bir iş hayatının gerçekleşmesi için asgari şart olarak görmektedir. Bu prensip hem inanç hem sosyal dayanışma hem de işletme veriminin artırılması açısından önemlidir. Bu sayede hakkaniyete dayalı ve adil bir paylaşım gerçekleşmiş olacak, toplumsal barışın ve düzeyli bir kalkınmanın önü açılacaktır.

İGÜ uygulamasında piyasa şartları değil hakkaniyet, yardımlaşma ve ücretin yeterliliği esas alınmaktadır. Özellikle emek arzının yoğun olduğu ülkemizde piyasa mekanizmasının çalışanların aleyhine bir durum oluşturduğu açıktır ve bu, çok yoğun bir şekilde istismar edilmektedir. Burada istismar, tek taraflı olmamakla birlikte işveren tarafı uygulayıcı taraf olarak daha fazla önem taşımaktadır.

2020 İslam İktisadı Ödülleri Sahiplerini Buldu

6. İSLAM iktisadı atölyesinden itibaren verilmeye başlanan İslam iktisadı ödülleri, bu alanda çalışan araştırmacıları ve kurumları taltif ve teşvik etmeyi amaçlamaktadır. 2020'ye kadar İslam İktisadı Araştırma Ödülü, İslam İktisadı Katkı Ödülü ve İslam İktisadı Uygulama Ödülü olmak üzere toplam 3 dalda verilen ödüllere bu yıl İslam İktisadı Tez Ödülü de eklenmiştir. Ayrıca 2020 yılına özel olmak kaydıyla İslam İktisadı Özel Ödülü de bu yıl verilen ödüller arasında oldu.

İslam İktisadı Araştırma Ödülü İslam iktisadı ve finansı alanının inşası sürecinde akademik anlamda bu alanı besleyen, bu alanda genç araştırmacıları ye-

tiştiren ve onlara örnek ve öncü olan İslam iktisadı alanının duayen isimlerine bir teşekkür mahiyetinde verilmektedir. 2018 yılında Cengiz Kallek'e, 2019'da yılında, yakın zamanda kaybettiğimiz Sabri Orman'a verilen ödül 2020 yılında Monzer Kahf'a verilmiştir. Prof. Dr. Monzer Kahf İslam iktisadı ve finansı alanına son 40 yıldır yaptığı katkılarla tanınıyor. Suudi Arabistan, Suriye, Amerika, Kanada, Nijerya ve daha birçok ülkede İslami finans ve bankacılık, İslam hukuku, zekât üzerine çalışmalar yapan kurumların açılmasına katkıda bulunan Kahf, bu bölgelerde İslami bankacılık ve finans üzerine modüller geliştirdi.

İslam İktisadına Katkı Ödülü, bu alanın bir disiplin olarak inşa edilme sürecinde, İslam iktisadı literatürüne dair yazdıklarıyla toplumsal bilincin oluşmasında, bu alanda sektörün de gelişmesine verdikleri katkılardan ötürü 2018 yılında Hayrettin Karaman'a verilirken, 2019 yılında ödülün sahibi Ahmet Tabakoğlu olmuştur. 2020 yılında ise ödül Umer Chapra'ya verilmiştir. İslam iktisadı ve finansı alanında 16 kitap ve 100'den fazla makaleye ve kitap incelemelerine imza attan Chapra'nın bazı kitapları ve makaleleri Arapça, Bengalce, Fransızca, Endonezce, Japonca, Malayca, Farsça, Lehçe, İspanyolca, Türkçe ve Urduca gi-

bi bir dizi dile çevrilmiştir.

İslam İktisadi Uygulama Ödülü özellikle İslami finans alanında sektöre yönelik katkılarıyla İslam iktisadının ilkelere uygulamasına katkıda bulunan, kurmuş oldukları iş veya ortaklık modelleriyle piyasada yardımlaşma ve faizsiz işlem yapmanın öncüleri olan kurumlara verilmektedir. 2018 yılında Pakistan'da İslami esaslara göre mikro kredi veren Akhuwat Islamic Microfinance isimli kuruluşa, 2019'da ise Karz-ı Hasen Sandığı uygulaması ile MÜSİAD'a verilen ödül, 2020 yılında İslam İktisadi Araştırma ve Uygulama Derneği'ne (İKSAR) verildi. Türkiye'nin ilk İslami mikrofinans kurumu olan İslam İktisadi Araştırma ve Uygulama Derneği'nin amacı sadece İslami mikrofinans programını hayata geçirmek değil bunun yanında İslam iktisadının finans dışındaki alanlarıyla ilgili de projeler, uygulamalar geliştirmektir. Bu

bağlamda İKSAR toplumun bilinçlendirilmesi ve İslam iktisadının yaşanmasına, içselleştirilmesine yönelik faaliyetlerine devam etmektedir.

İslam İktisadi Tez Ödülü 2020 senesinde İslam İktisadi Ödüllerine eklenen yeni bir ödül başlığı oldu. İslam İktisadi Tez Ödülleri ile bu alanda lisansüstü çalışmalarını sürdüren ve yürütmüş oldukları tez çalışmalarıyla alanının teorik boyutuna olduğu kadar pratiğine de katkıda bulunan genç araştırmacıların teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda tez alanında ilk ödül İslam İktisadi Ve Finansı Anabilim Dalında yapmış olduğu doktora çalışması ile Ömer Faruk Tekdoğan'a verilmiştir. Tekdoğan "İslam iktisadi açısından kısmi rezerv bankacılığının ekonomik istikrarsızlıktaki rolü ve tam rezerv bankacılığının çözüm potansiyeli" başlıklı tezi ile kısmi rezerv bankacılığının keşfedil-

mesiyle ekonomilerde ortaya çıkardığı ileri sürülen sorunları irdelenmiş, tam rezerv bankacılığının uygulanabilirliği ve çözüm için ne kadar yeterli olduğunu incelenmiş ve İslam iktisadi açısından her iki sistemin de uygunluk ve sakıncalarını tartışmıştır.

Son olarak 2020 yılında verilen ödüllerden biri de sembolik bir önem taşıyan İslam İktisadi Özel Ödülü olmuştur. İslam İktisadi Özel Ödülü bu alana yaptığı katkılardan ötürü geçtiğimiz yıllarda kaybettiğimiz Abdullah Tivnikli'ye verildi. Katılım bankacılığı modelinin dünyadaki işleyişi, hukuki altyapısı ve uygulamaları hakkında İngiltere'de eğitim alan ve akademik faaliyetlerde bulunan Abdullah Tivnikli 1983'te aldığı bir davet üzerine katılım bankacılığının hukuki altyapısının hazırlanmasında görev yapmak üzere ülkesine dönmüş ve Albaraka Türk'ün kuruluş sürecinde yer almıştı.

5 YILLIK STRATEJİK PLANLAMA

İGiAD'ın 2021-2025 yılları Stratejik Plan toplantısı Dernek Genel Merkezinde 16 Eylül Çarşamba günü yapıldı.

EKOTURK / Emrah Kekilli'yi ziyaret ettik.

“Ders Veren Tecrübeler”in konuğu iş adamı Vedat Toy

TECRÜBEYE dayalı öğrenmenin çok daha faydalı olduğu yaklaşımından hareketle “Ders Veren Tecrübeler” başlıklı konuşma dizisini hazırlayan İGİAD, birbirinden deneyimli iş adamlarını, esnafı, tüccarları ve ustaları ağırlamaya devam ediyor. “Ders Veren Tecrübeler” dizisinde sadece kişisel hayat hikayeleri ele alınmayacak, dizinin adından da anlaşılacağı üzere bu etkinlikte ders veren tecrübeler de odaklanılacak.

Moderatörlüğünü İGİAD Eğitim Komisyonu Üyesi Mehmet Bulayır'ın üstlendiği “Ders Veren Tecrübeler” dizisinin on dördüncü konuğu İstanbul Bilim Koleji Yönetim Kurulu Başkanı Vedat Toy oldu.

MEHMET BULAYIR

VEDAT TOY

VEDAT TOY

1959 Malatya doğumlu olan iş adamı Vedat Toy, 1972 yılından beri Laleli'de tekstil sektöründe hizmet vermektedir. Beyazıt, Merter, Çek Cumhuriyeti, Slovakya ve Rusya'da mağazalar işleten Vedat Toy, Rusça ve Arapça bilmekte ve 15 ayrı STK'da üyeliği bulunmaktadır.

MUHAMMET SAİT BOZİK

DR. ŞEREF OĞUZ

TÜRKİYE EKONOMİSİ 2020 DEĞERLENDİRMESİ VE 2021 BEKLENTİLERİ

DÜNYA Gazetesi Yayın Kurulu Başkanı Dr. Şeref Oğuz ile “Türkiye Ekonomisi 2020 Değerlendirmesi ve 2021 Beklentileri” konularını konuştuk.

Eğitim Komisyonu üyemiz Muhammet Saıt Bozık moderatörlüğünde ger-

çekleşen söyleşide gündeme aldığımız konular:

- 1) 2020 yılı Türkiye Ekonomisi Değerlendirmesi
- 2) 2021 yılı Türkiye Ekonomisi Beklentileri

DENETLEME KURULU TOPLANTISI DERNEK MERKEZİNDE YAPILDI

DENETLEME Kurulu toplantısı, 25 Kasım 2020 Çarşamba günü dernek merkezinde gerçekleştirildi. Toplantıya Denetleme Kurulu Başkanı Doç. Dr. Yusuf Alpaydın, Kurul üyeleri Emrah Yazıcı ve Orhan Yaşar, İGİAD Başkanı Ayhan Karahan ve idari kadrodan Tezcan Kuzu ve Sinan Polat katıldılar. 2020 yılının faaliyet değerlendirmesi ile başlayan toplantı, Derneğin genel durum denetlemesi ile son buldu.

YÖNETİM KURULU YILLIK PLANLAMA KAMPINI TAMAMLADI

İGİAD Yönetim Kurulu, İGİAD'ın değerlendirme, planlama ve strateji geliştirme kampı gerçekleştirdi.

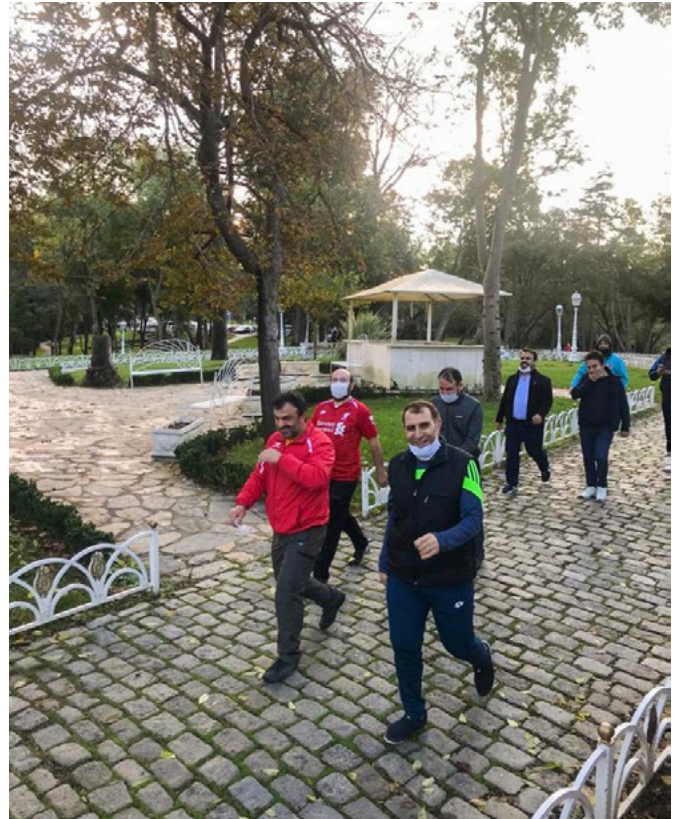
Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) Yönetim Kurulu, geçmiş dönemi değerlendirmek, 2021 yılını planlamak ve stratejik planlar oluşturmak amacıyla 16 ve 23 Aralık tarihlerinde İGİAD Dernek Merkezinde bir araya geldi.

ÜYELERİMİZ HİDİV KASRI DOĞA YÜRÜYÜŞÜNDE BULUŞTU

ÜYELERİMİZİN birbirleriyle daha yakından tanışmalarını sağlamak amacıyla düzenlenen Hidiv Kasrı Doğa Yürüyüşü, 1 Kasım 2020 Pazar günü gerçekleştirildi.

Göz ağrısı...

MEHMET AKTAŞ

SENi kollarıma verdiklerinde küçücük-tün; bakışların donuk, rengin birazcık soluktu. Benim için zor olmadı; ufak dokunuşlarla kendine gelmiştin. Tebesüm bahçesini andırıyordu; sevimli bir görünüme kavuşmuştu çehren.

Doğumunu hatırlamıyorum; o heyecanı yaşamak bana nasip olmadı. Halbuki o masada olmayı ne kadar çok arzu ederdim. Olsun... Benim için sen Üstad'ın **Büyük Doğu**'su, Mona Rosa'nın **Diriliş**'i, Yedi Güzel Adam'ın **Mavera**'sıydın. Kapıkulu olduğumun farkındaydım; fakat gönül bu, padişah için şehzade ne ise sen de benim için oydu.

Dalları ve yaprakları ile köklü bir ağacı gagasıyla yerinden söküp gökyüzüne yükselen minik beyaz güvercinle mesaj veriyordun kardeşlerimiz; inanırsan her şey "Sana teslim olacak!.." diye haykırıyordu sesin. İçinde gizlediğin cevherin farkındaydık; dürüstlük, adalet, hakkaniyet, birlik, beraberlik, kanaat, azim, cesaret ve kısaca örnek tüccar olmanın yollarını gösteriyordun çizgilerinle bize.

Göze gelmiş büyümüştün; kısa sürede kabına sığmayan genç bir delikanlı oluvermiştin. Ziyaretlerimizde adeta ayrılmaz bir parçamız gibiydin. Kendimizi anlatmakta zorlandığımız anlarda anında devreye girip bizi tanıtıyordun resmi zevat ile akademisyenlerimize. Takdir dolu bakışlarla süzüyorlardı seni. İftihar kaynağımız olmuştun; onur duyuyorduk seninle.

Geziler, ziyaretler, panel, konferans ve seminerler, müzakere toplantıları, if-

tar, piknik, eğitim ve atölye çalışmaları... Kısaca bize dair haberlerin hepsi sendeydi. "Helal kazancın adil bölüşümü" için "Asgari Geçim Ücreti"nin en az ne kadar olması gerektiğini hatırlatıyordun senede bir işverenlerimize.

Sermaye sahipleri ilk defa senden duyuyordu "Hak eksenli bir iş hayatı"nı. "Ahlâk" Müslüman iş adamlarının mar-

kası olmalı diyordun. İş birliğinin mükemmelliğine vurgu yapıyordun kafamızı patlatırcasına. Küçücük olsun benim olsun değil, "Büyük olsun, bizim olsun!.." sloganıyla ortaklığı teşvik ediyordun girişimcilerimize.

Bazen geçmişten günümüze ahlâk köprüsü olan numune-i imtisal asırlık çınarlarımızın hatıralarından örnekler

veriyor; soğuk kış geceleri kasabaya uğrayacak son trenden inmesi muhtemel yabancı bir yolcunun kapısını çalabileceği “ışığı yanan evler”le çıkıyordun karşımıza. Bazen de bizim Miskin Yunus, Karacaoğlan ve “Tut atalar sözün kalb-i selim ol” diyen Nedîm gibi şairlerimiz dizeleriyle dokunuyordun kalbimize.

Kavga dövüş, kahkaha muhabbet derken üç yılın sonunda “Değişim” dediler... Haksız sayılmazlardı... Öyle ya eşyanın tabiatı bu, değişim kaçınılmazdı. Köhne bir medresede ömür boyu sadece emsile, bina, avamil ile nereye kadar?.. Vakti zamanı geldiğinde rahle de değişmeli, yırtık kaplı kitap ile kisve de... O gün sana ait ne varsa bir CD’ye

yükledik; alıp götürdüler.

Yıllar yılları kovaladı; koyduğum kırmızı tuğlalar toprak altında kaldı. Bir rüyaydı geçti gitti, hepsi birer mazi oldu. Bazen diyorum boşver, her şey geçer. Hayat bu, bazen ağıt bazen sükutla geçer. Gönüllere şenlik olan muhabbet kalır baki. Bir gün gelir musallaya, helalleşir o da geçer.

Ekonomidе güvene İHTİYAÇ VAR

İGIAD Başkanı Ayhan Karahan, koronavirus salgınının piyasaları derinden sardığını vurgulayarak, "Ekonomimizde ve piyasalarımızda öncelikle güven ve istikrar ortamına ihtiyaç var, acilen somut adım atılmalı" dedi.

TÜRKİYE İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) Başkanı Ayhan Karahan, Covid-19 salgınının finans hayatını tehdit etmeye devam ettiğini, piyasaları da derinden sardığını söyledi. Karahan, "Türkiye ekonomisini, finansal ve reel piyasaları tehdit eden riskleri minimize edecek adımlar acilen atılmalıdır. Hem küresel ekonomide artan kriz ortamıyla mücadele etmek hem de iş piyasada yaşanan problemlere çözüm koyabilmek için ekonomimizde ve piyasalarımızda öncelikle güven ve istikrar ortamına ihtiyaç vardır" dedi.

KIRILGANLIKLAR ARTTI

Karahan'ın açıklamaları şöyle devam etti: "Risk ortamının arttığı, uluslararası ticaret ve turizmin durma noktasına geldiği salgın günlerinde, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler tarafından piyasaları koruma amaçlı hayata geçirilen maliye ve para politikaları kırılabilirlikleri daha da artırmıştır. Ülkemizde de döviz kurlarında yaşanan hızlı artış ve dalgalanmalar gündemin ilk maddesi haline gelmiş ve piyasa üzerinde giderek artan bir yitkine dönüştürmüştür.

KAYIPLAR İŞSİZLİĞE YOL ACAKAK
Sayın Cumhurbaşkanı başta olmak üzere ekonomi kurmaylarının piyasada istikrarın sağlanması için açıkladıkları reform çalışmalarını olumlu bir resim çizmektedir. Merkez Bankası'nın somut adımlar atarak politikalarında sadeleşmeye gitmesi ve parasal sıkılaşmaya gitmesi Türk lirasının değerinin korunması için önemlidir. Salgının yol açtığı dış talep açığı bu şekilde kapatılmış ve ekonominin geri dönüşüne devam etmiştir. Bu bağlamda, yeni ekonomi yönetiminin de salgın şartları devam ettiği sürece KOBİ'ler olmak üzere reel sektörde desteklemeleri beklenmektedir. Destekler devam etmez ise üretimde yaşanacak kayıplar işsizliğe yol açacak, başta ali gelir grubu olmak üzere ciddi sosyal sorunlara yol açacaktır.

Ayhan Karahan

Dijital ekonomi için yeni strateji gerekiyor

TÜRKİYE İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından "Dijital dünyada ekonomi ve iş ahlakı" temasıyla düzenlenen "Türkiye İş Ahlakı Zirvesi"nin 5'ncisi İstanbul'da başladı. Dijital platformlar, e-ticaret, dijital ekonominin hukuku ve veri mahremiyeti konularının ele alındığı zirvenin açılış konuşmasını yapan İGIAD Başkanı Ayhan Karahan, Dijital Devrim'e zamanında geçilmesi gerektiğini belirtti. Karahan, "Türkiye ekonomisinin dünya dijital

piyasa almasına yol açacak kapama bir strateji programına ihtiyaç var" dedi. Karahan, bugünün dünyasında dijital girişim, dijitalleşme ve uygulamaların hangi ahlaki kriterlere sahip olması gerektiğini, ahlaki edisyonun bir kenara bırakılmadığını be-

KRİZDEN ÇIKIŞ İÇİN HUKUK REFORMU

İGIAD BAŞKANI AYHAN KARAHAN: KAMU VE HUKUK İÇİN SÖZÜ EDİLEN REFORM VE EYLEM PLANLARI HAYATA GEÇİRİLMELİ.

MEVCUT SİSTEM İŞLETİLMELİ

"FİNANSAL ve mali istikrar politikaları yanında krizden çıkmak için kamu bürokrasi ve hukuk alanında dile getirilen reform ve eylem planlarının yanı sıra var-

GÜVEN VE İSTİKRAR ORTAMI

"EKONOMİYİ tehdit eden riskleri minimize edecek adımlar acilen atılmalı. Hem küresel ekonomik krize, hem de iç piyasadaki problemlere karşı koyabilmek-

DİJİTAL DEVRİM'E ZAMANINDA GEÇİLMESİ GEREKİYOR

İGIAD Başkanı Ayhan Karahan, Dijital Devrim'e zamanında geçilmesi gerektiğini belirterek, bunun için iş dünyasına, Kamu İdaresi'ne ve akademiye büyük işler düşmektedir" dedi.

Dijital platformlar, e-ticaret, dijital ekonominin hukuku ve veri mahremiyeti konularının ele alındığı zirvenin açılış konuşmasını Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Başkanı Ayhan Karahan yaptı.

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Başkanı Ayhan Karahan, Dijital Devrim'e zamanında geçilmesi gerektiğini belirterek, Türkiye ekonomisinin Dünya dijital komisyonundan hak ettiği payı almasına yol açacak kapsamlı bir strateji programına ihtiyaç var" dedi.

Zirve Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ömer Torlak'ın karşılama konuşmasından sonra oturumlara geçildi.

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından "Dijital Dünya Ekonomisi ve İş Ahlakı" temasıyla düzenlenen "Türkiye İş Ahlakı Zirvesi"nin 5'ncisi İstanbul'da başladı.

Koronavirüs tedbirleri kapsamında çevrimiçi gerçekleştirilen zirvenin moderatörlüğünü ise Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bayram Zafer Erdoğan ve İstanbul Ticaret Üniversitesi, İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mete Çamdereli yaptı.

Artık e-etik kavramını da kullanmamız gerekecek

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, dijital devrimin hayatın her alanını dönüştürdüğünü söyledi. Dijital yaşamın neden olduğu ahlaki sorunlara çözüm getirmek gerektiğinin altını çizen Karahan, "Malum e-devlet, e-insan, e-ekonomi gibi pek çok kavramla tanışıyoruz. Ama artık e-etik kavramını da kullanmamız gerekecek" dedi.

TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ETHICS ASSOCIATION

'Dijital devrime zamanında geçilmeli'

İGIAD Başkanı Ayhan Karahan, Dijital Devrim'e zamanında geçilmesi gerektiğini belirterek, bunun için iş dünyasına, kamu idaresine ve akademiye büyük işler düşmekte-

Dijital Devrim'e zamanında geçilmesi gerekiyor

İGIAD Başkanı Ayhan Karahan, Dijital Devrim'e zamanında geçilmesi gerektiğini belirterek, bunun için iş dünyasına, kamu idaresine ve akademiye büyük işler düşmektedir" dedi.

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından "Dijital dünyada ekonomi ve iş ahlakı" temasıyla düzenlenen "Türkiye İş Ahlakı Zirvesi"nin 5'ncisi İstanbul'da başladı. Dijital platformlar, e-ticaret, dijital ekonominin hukuku

Ticarete yenilikçi teknoloji geldi

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGAD) tarafından düzenlenen 'Dijital Ekonomi ve İş Ahlakı' temasıyla düzenlenen konferansta, İGAD Yürütme Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, dijital devrim diye adlandırılan bu dönemin başta ekonomisi olmak üzere hayatın her alanını etkileyeceğini belirtti. Karahan, IMF'nin yayınladığı Dijital Ekonomiye Özgünleme Raporuna göre, ticari hayatta bir şirket için gerekli olan 2 temel üretim faktörü sermaye ve iş gücü ileen artık bunların yanına üçüncü bileşen olarak yenilikçi teknolojilerin geldiğini ifade ediyor.

Karahan, "Bazı markaların kendisi sektörlerindeki liderler hücresi büyük bir insanın kapasite kadar büyüdüğü görülmektedir. Örneğin sosyal medya için olduğu gibi, Amazon çevrimiçi perakende satış piyasasının yüzde 40'una, Alibaba ise Çin'de e-ticaret piyasasının yüzde 50'üne sahip durumdadır. İlaletlerini bildiği, bu alanlarda başarılı olanlar, bu alanlarda başarılı olacaklardır. Bununla birlikte, bazı şirketler başarısız olmuştur."

YATIRIMCIYLA ARTIK ETTİRİLMİYOR
Kara, "Kısa vadede dijital devrimin başta ekonomisi olmak üzere hayatın her alanını etkileyeceğini belirtti. Karahan, "Bununla birlikte, bazı şirketler başarısız olmuştur."

Dijital Devrim'e zamanında geçilmeli

DİLEK BAYRAM
İGAD başkanı Ayhan Karahan, Dijital Devrim'e zamanda geçilmesi gerektiğini belirterek, bunun için iş dünyasına, kamu idaresine ve akademiye büyük işler düşmektedir" dedi.

İGAD başkanı Ayhan Karahan, Dijital Devrim'e zamanda geçilmesi gerektiğini belirterek, bunun için iş dünyasına, kamu idaresine ve akademiye büyük işler düşmektedir" dedi.

Dijital Devrim'e zamanda geçilmesi gerektiğini belirterek, "Türkiye ekonomisinin dünya dijital ekonomisindeki etkisini navy alması çok önemli olacaktır." dedi.

Yenilikçi teknolojilerin geldiğini ifade ediyor.

Asgari değil 'insani' ücret

Aralık sonunda açıklanan 2021 y. asgari ücret tutarı, insan onuruna yakışır biçimde yaşamak için yeterli olmadığı tartışılmaya başlandı. İGAD tarafından yapılan ara-

İnsani geçim ücreti haklıdır

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGAD) Başkanı Ayhan Karahan, "İnsanlar sahip oldukları temel hak ve hürriyetler kadar, çalışanı ağırlayan onurlu bir yaşam sürdürebilmek için emeklerini karşılığ olarak almaları gereken insani ücretin haklıdır" dedi.

İnsani geçim ücreti 4 bin 134 liraya çıktı

TÜRKİYE İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGAD), 2021 yılı için belirlenen asgari insani ücretin (İGÜ) açıkladı. İGAD İGÜ Tespit Komisyonu, her yıl aralık ayında yaptığı bir raporda ise Türkiye'de farklı bölgelerdeki ailelerin geçimliliği için gerekli olan insani geçim ücreti sevgisini tespit ediyor. 2 çocuklu 4 kişilik bir ailenin aylık insani geçim maliyetinin hesaplanmasından hareketle yapılan araştırmaya, bir ailenin gıda, giyim, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar, mobilya, ulaşım ve diğer bakımı, sağlık, ilaçtırma, haberleşme, eğlence ve kültür, eğitim hizmetleri gibi harcamaları içeriyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan araştırmalara göre, işverenlerin İstanbul'daki bir işçiyi grene almasını geçim ücreti olarak aylık toplam 4 bin 134 lira öneriyor. İktisadi, sosyal ve be-

Tespit edilen İGÜ rakamı; SGK, vergi ve devlet tarafından karşılanan eğitim giderlerini içeriyor. İGAD, bu rakamın işçiyi grene almasını gerektiren insani ücreti tutarı olarak işverenlere tavsiye ediyor. Her bölge için farklı ücretler belirlendiği çalışmada, Türkiye ortalaması fiyatlara hesaplanan İGÜ ise 3 bin 285 lira olarak belirlendi. İGAD Başkanı Ayhan Karahan, günümüzde gelir dağılı-

İSTANBUL İÇİN İNSANİ GEÇİM ÜCRETİ 4134 TL

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGAD) araştırmasına göre, İstanbul'da ortalama büyüklükte bir ailenin insani şartlarda aylık geçimini sağlayabilmesi için asgari insani geçim ücreti (İGÜ), 2021 yılı için 4 bin 134 lira oldu.

TÜRKİYE ORTALAMASI 3285 TL
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan araştırmalara göre, işverenlerin İstanbul'daki bir işçiyi grene almasını geçim ücreti olarak aylık toplam 4 bin 134 lira öneriyor. İktisadi, sosyal ve be-

Bölgelere göre insani geçim ücreti belirlendi

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGAD) tarafından yapılan araştırmaya sonucunda İstanbul'da ortalama büyüklükte bir ailenin, insani şartlarda aylık geçimini sağlayabilmesi için insani geçim ücreti (İGÜ), 2021 yılı için 4.134 TL olarak belirlendi.

İGAD İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGAD) Yürütme Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, "İnsanlar sahip oldukları temel hak ve hürriyetler kadar, çalışanı ağırlayan onurlu bir yaşam sürdürebilmek için emeklerini karşılığ olarak almaları gereken insani ücretin haklıdır" dedi.

İGAD Başkanı Ayhan Karahan, "İnsanlar sahip oldukları temel hak ve hürriyetler kadar, çalışanı ağırlayan onurlu bir yaşam sürdürebilmek için emeklerini karşılığ olarak almaları gereken insani ücretin haklıdır" dedi.

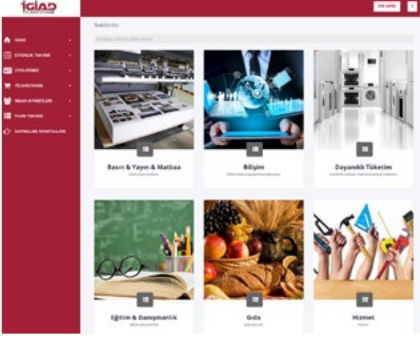
İGAD'dan insani ücret tavsiyesi: 3.285 LIRA

İGAD araştırmasında, Türkiye ortalaması fiyatlara hesaplanan 4 kişilik bir ailenin insani geçim ücreti 3 bin 285 lira olarak belirlendi. İstanbul'da ise bir çalışanın ailenin insani şartlarda aylık geçimini sağlayabilmesi için insani geçim ücreti (İGÜ), 4 bin 134 lira oldu.

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGAD) araştırmalarına göre, İstanbul'da ortalama büyüklükte bir ailenin insani şartlarda aylık geçimini sağlayabilmesi için asgari insani geçim ücreti (İGÜ), 2021 yılı için 4 bin 134 lira oldu. Her yıl aralık ayında İGAD İGÜ Tespit Komisyonu tarafından yapılan araştırmaya ise Türkiye'de farklı bölgelerdeki ailelerin geçimliliği için gerekli olan insani

İGAD Başkanı Ayhan Karahan, "İnsanlar sahip oldukları temel hak ve hürriyetler kadar, çalışanı ağırlayan onurlu bir yaşam sürdürebilmek için emeklerini karşılığ olarak almaları gereken insani ücretin haklıdır" dedi.

İGİAD "Ticarethane" açıldı

İŞ GELİŞTİRME Komisyonu tarafından üyelerimiz arasında ticareti geliştirmek için ticarethane adlı bir yazılım çalışması yapıldı. İGİAD'ın gerçekleştirdiği faaliyetlerin, yayınladığı eserlerin, planladığı etkinliklerin de görülebileceği, insan kıymetleri bölümünden referans olunan kişilerin özgeçmişlerinin eklenebileceği veya firmalara işgören aranabileceği, yurtiçi ve yurtdışı fuarların takip edilebileceği, firma ürünlerinin veya hizmetlerinin tanıtım ve satışının gerçekleştirebileceği ve daha birçok özelliğe sahip ticaret portalımız hayata geçmiştir. ticaret.igiad.org.tr

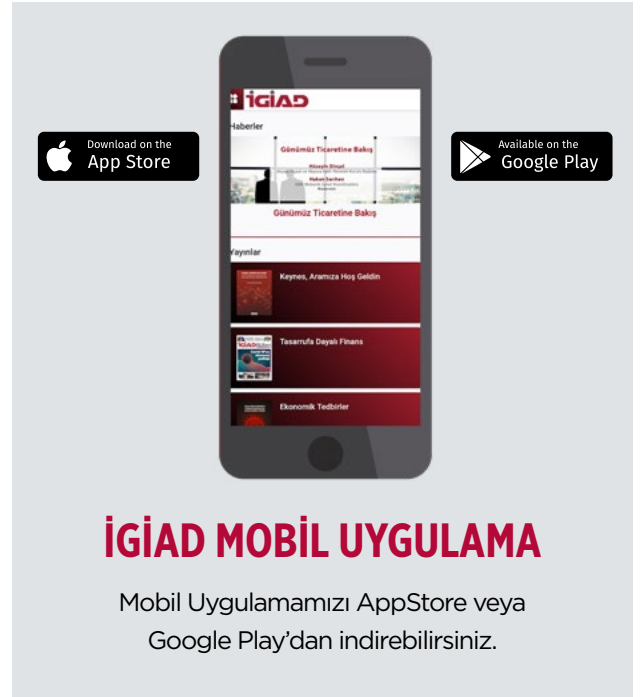

MEDA DANIŞMANLIK MERKEZİ AÇILDI

ÜYEMİZ Uzman Klinik Psikolog Müzeyyen Çiçek MEDA Danışmanlık Merkezi'nde Çocuk, Ergen ve Yetişkin danışan kabulüne başlamıştır. İGİAD dernek merkezi ile aynı binada hizmet veren klinikte; Oyun Terapisi, Kum Terapisi, EMDR Terapisi, Bilişsel Davranışçı Terapi, Kalp Merkezli Hipnoterapi, Objektif Testler ve Zeka Testi (WISC IV) uygulanmaktadır.

Müzeyyen Çiçek, aynı zamanda Türk Psikologlar Derneği, Boğaziçi Yöneticiler Vakfı, EMDR Derneği, OKED Okul Öncesi Eğitim Derneği, Tohum Kumbarası Derneği üyesidir.

Adres: Axis İstanbul Ofis B2 Blok Kat: 2 No: 15 Eyüpsultan
www.muzeyyencicek.com instagram: @meda.danismanlik

İGİAD MOBİL UYGULAMA

Mobil Uygulamamızı AppStore veya Google Play'dan indirebilirsiniz.

YENİ ÜYELERİMİZ

HASAN GÜLLÜK

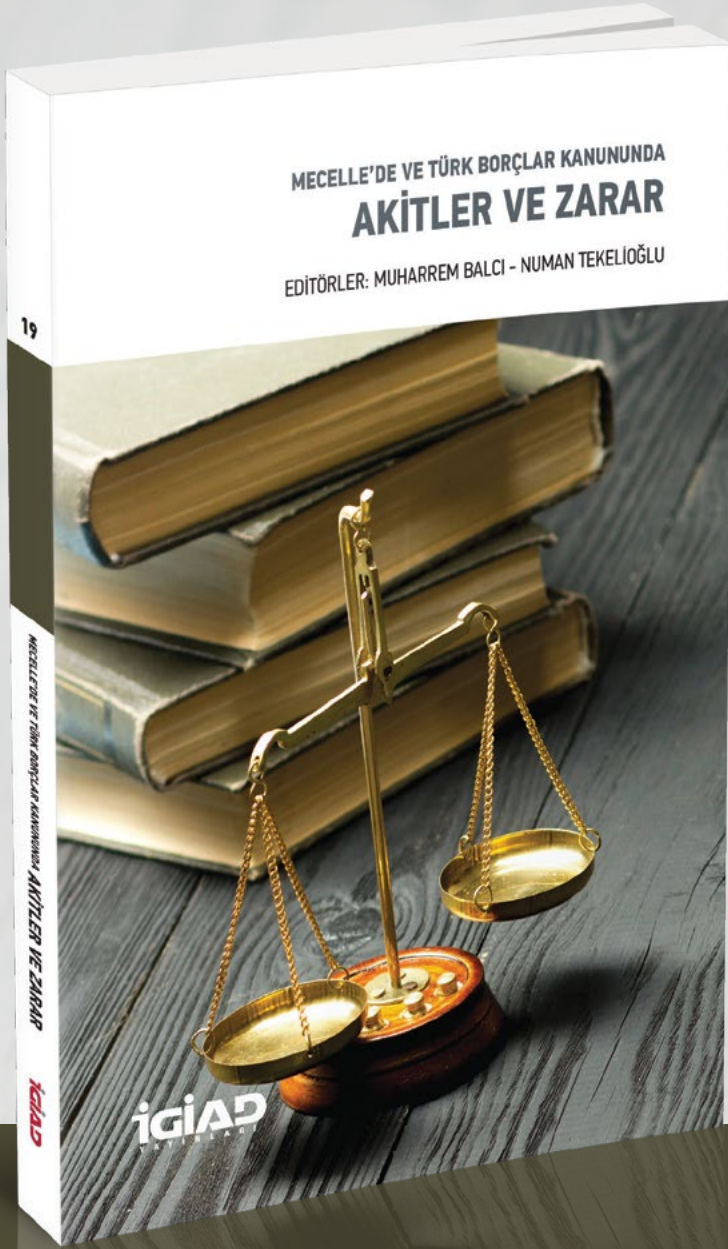
Trios 2023 Endüstri Merkezi

NAİL ÇAMCI

Marmara Mali Müşavirlik

IGIAD
YAYINLARI

MECELLE'DE VE TÜRK BORÇLAR KANUNUNDA AKİTLER VE ZARAR

Dünya üzerinde hiçbir toplum hukuktan uzak ya da habersiz değildir. En iptidai toplumlarda bile önceden beri uygulanan hukuk kuralları vardır. Ancak günümüz dünyasında toplumların büyük bir kısmı hukuki anlamda sömürgeleştirilmiş durumdadır.

İkinci dünya savaşından sonra, dünya üzerinde batılı devletlerin sömürgesi durumunda olan toplumlar teker teker bağımsızlıklarını kazandılar. Hal böyle olmakla birlikte, batılı devletler bu toplumlara hukuk sistemlerini miras bıraktılar. Böylelikle şeklen bağımsız, fakat hukuk sistemi itibarıyla sömürgeleşmiş toplumlar meydana geldi. Biz ise sömürgeci devletleri ülkemizden kovmakla birlikte, batılı hukuk sistemlerini aynen benimsedik.

Esasen batılı hukuk sistemlerinin benimsenmesi fikri, cumhuriyetin kuruluşundan sonra birdenbire ortaya çıkmış değildir. Osmanlı'nın son devirlerinde kanunlaştırma hareketleri hızlanmış, özellikle Fransız hukukunun etkisi kendisini hissettirmeye başlamıştır. Bu durum, yeni bir medeni kanun hazırlanması sürecinde de kendisini göstermiştir. Bazı devlet adamları Fransız Medeni Kanunu'nun aynen benimsenmesi düşüncesini savunmuşlardır. Ancak, İslam Hukukuna dayalı bir kanun hazırlanması fikri baskın çıkmış ve netice itibarıyla Mecelle kısımlar halinde yürürlüğe girmiştir. Unutmamak gerekir ki Mecelle, toplumumuzun hukuk tarihinde silinemez nitelikte derin bir iz bırakmış ve hukuk ithal etmeye muhtaç olmadığımızın nişanesi olmuştur. Hukuk fakültesi öğrencilerinin meydana getirdiği bir ekip tarafından hazırlanan bu çalışmanın Mecelle'ye olan ilgiyi arttırmaya vesile olacağını ümit ediyoruz.

İKTİSAT YAYINLARI'NDAN 40 SORUDA BİLİNMESİ GEREKENLER DİZİSİ VE CEP KİTAPLARI ÇIKTI!

İktisat
yayınları

40 Soruda Bilinmesi Gerekenler dizisi ve Cep Kitapları,
İGİAD'ın desteğiyle hazırlanmıştır.

İGİAD
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ETHICS ASSOCIATION